

XIX. évfolyam, 11. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

**Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 11. szám, 2016**

Megjelenik havonta
2016. november 21.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	5
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 77,64 forint/kilogramm volt 2016 októberében. A zsírtartalom 0,1 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,13 százalékpontos javulása és az alapár 5 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 7 százalékkal emelkedett októberben a szeptemberihez képest, ugyanakkor megegyezett az előző év azonos hónapjának átlagárával. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 38 százalékkal magasabb, 107,04 forint/kilogramm volt 2016 októberében, egy hónap alatt 17 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 24 százalékkal haladta meg.

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) októberi előrevetítése szerint a világ tejtermelése 1,1 százalékkal, 817 millió tonnára emelkedhet 2016-ban az egy évvel korábbihoz képest. A globális tejtermékereskedelem 2016-ban 0,4 százalékkal, 72,3 millió tonnára bővíthet a 2015. évihez viszonyítva. A 2009 és 2014 közötti időszakban a világkereskedelem átlagosan 6 százalékkal nőtt, majd 2015-ben az oroszországi importtilalom és Kína importjának esése miatt stagnált. A sovány tejpor globális kereskedelme 2016-ban 1,7 százalékkal, 2177 ezer tonnára csökkenhet. A teljes tejpor globális kereskedelme 2016-ban 1,7 százalékkal, 2518 ezer tonnára csökkenhet. A kereskedelem már második éve lanyhul. A vaj világkereskedelme 2016-ban 5,8 százalékkal, 1006 ezer tonnára nőhet. A kereskedelem a 2015. évi esést követően állhat helyre. Az EU-ban a termelés növekedése, a globális kereslet élénkülése és az euró dollárral szembeni gyengülése miatt várhatóan emelkedik a vaj külpiaci értékesítése. A sajt globális kereskedelme 2016-ban 4,1 százalékkal, 2477 ezer tonnára nőhet, amire az elmúlt öt évben nem volt példa.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek (jégkrém nélkül) összes értékesítésének nettó árbevétele 225 milliárd forint volt 2015-ben, 8 százalékkal csökkent egy év alatt, és az élelmiszeripari termékek értékének 0,9 százalékát tette ki. A tejtermékek nettó értékesítési árbevételének 82 százalékát a belpiaci, 18 százalékát a külpiaci forgalom adta. A belpiaci értékesítés árbevétele 9 százalékkal, az export 5 százalékkal csökkent egy év alatt.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 33 százalékkal nőtt, míg az USA-ban 1 százalékkal, az Európai Unióban 10 százalékkal csökkent 2016 szeptemberében az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacra az ömlesztett vaj értékesítési ára (*FOB Óceánia*) 2016 45. hetén a 19. hetinél 59 százalékkal, a teljes tejsoré a 7. hetinél 52 százalékkal, a *cheddar* sajt a 11. hetinél 42 százalékkal, a sovány tejsoré a 21. hetinél 38 százalékkal volt magasabb. Kína vaj- és vajolajimportja 28 százalékkal, a teljes tejsoré 20 százalékkal nőtt, míg a sovány tejsoré 8 százalékkal csökkent 2016 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (*FAO*) októberi előrejelzése szerint a világ tejtermelése 1,1 százalékkal, 817 millió tonnára emelkedhet 2016-ban az egy évvel korábbihoz képest. A kibocsátás növekedhet Ázsiában, Észak- és Közép-Amerikában, stagnálhat Európában és Afrikában, csökkenhet Óceániában és Dél-Amerikában. A globális növekedés legnagyobb része Ázsiából, elsősorban Indiából származhat. A 2016. évi tejkibocsátás az USA-ban és Fehéroroszországban egyaránt 2 százalékkal, az EU-ban és Kínában egyaránt 1 százalékkal nőhet, míg Oroszországban 2 százalékkal csökkenhet az előző évihez képest. Indiában a 2016 áprilisától 2017 márciusáig tartó szezonban 5 százalékos növekedésre, Új-Zélandon a 2016 júniusától 2017 májusáig tartó szezonban stagnálásra lehet számítani az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A globális tejtermék-kereskedelem 2016-ban 0,4 százalékkal, 72,3 millió tonnára bővíthet a 2015. évihez viszonyítva. A 2009 és 2014 közötti időszakban a világkereskedelem átlagosan 6 százalékkal nőtt, majd 2015-ben az oroszországi importtilalom és Kína importjának esése miatt stagnált. A meghatározó tejtermékexportőr országok közül az EU, Új-Zéland és Fehéroroszország eladásainak növekedését nagymértékben ellensúlyozza az USA, Brazília és Argentína kivitelének csökkenése.

A sovány tejsoré globális kereskedelme 2016-ban 1,7 százalékkal, 2177 ezer tonnára csökkenhet. Új-Zéland soványtejsoré-kiszállítása 2016-ban 7 százalékkal, 440

ezer tonnára emelkedhet, míg az Európai Unió harmadik országokba irányuló exportja 5,7 százalékkal, 645 ezer tonnára, az USA-é 2,8 százalékkal, 544 ezer tonnára, Ausztráliáé 6 százalékkal 188 ezer tonnára csökkenhet. A sovány tejsoré kivitelének nyolc éve tartó folyamatos növekedése az idén először torpanhat meg. A változás legfőbb oka az, hogy az Európai Unióban az intervenciós készletek szokatlanul magas szintre emelkedtek. A készlet az év első nyolc hónapjában megközelítőleg 400 ezer tonna volt, ami az EU 2015. évi soványtejsoré-termelése 25 százaléka, az export 60 százaléka felel meg. A Fülöp-szigetek, Mexikó, Kína, Oroszország soványtejsoré-behozatala nőhet, míg Malajziában, Szingapúrban, Thaiföldön, Algériában és Japánban valamelyest csökkenhet az idén.

A teljes tejsoré globális kereskedelme 2016-ban 1,7 százalékkal, 2518 ezer tonnára csökkenhet. A kereskedelem már második éve lanyhul. Az Európai Unió harmadik országokba irányuló kiszállítása csaknem 1 százalékkal, 395 ezer tonnára, Uruguayé 20 százalékkal, 117 ezer tonnára nőhet, míg Új-Zélandé 2 százalékkal, 1350 ezer tonnára, Argentínáé 7 százalékkal, 128 ezer tonnára csökkenhet. Kína importja 20 százalékkal, 540 ezer tonnára bővíthet az idén, míg a pénzügyi nehézségekkel küzdő Venezueláé 40 százalékkal, Nigériáé egyharmadával csökkenhet.

A vaj világkereskedelme 2016-ban 5,8 százalékkal, 1006 ezer tonnára nőhet. A kereskedelem a 2015. évi esést követően állhat helyre. Új-Zéland vajkiszállítása 3 százalékkal, 515 ezer tonnára, az Európai Unióé 24 százalékkal, 230 ezer tonnára, Fehéroroszországé 7 százalékkal 94 ezer tonnára emelkedhet, míg Ausztráliáé 5 százalékkal, 32 ezer tonnára, az Egyesült Államoké 2 százalékkal, 25 ezer tonnára csökkenhet. Az EU-ban a termelés növekedése, a globális kereslet élénkülése és az euró dollárral szembeni gyengülése miatt várhatóan emelkedik a vaj külpiaci értékesítése. A vaj behozatala Oroszországban, az USA-ban, Kínában, Mexikóban, Ausztráliában és Szaúd-Arábiában emelkedhet, míg az Egyesült Arab Emírségekben, Szingapúrban, az Európai Unióban és Egyiptomban csökkenhet.

A sajt globális kereskedelme 2016-ban 4,1 százalékkal, 2477 ezer tonnára nőhet, amire az elmúlt öt évben nem volt példa. Az Európai Unió harmadik országokba irányuló kivitele 10,6 százalékkal, 795 ezer tonnára, Új-

Zélandé 7,1 százalékkal, 350 ezer tonnára, Fehéroroszországé 15,4 százalékkal, 205 ezer tonnára, Ausztráliáé 0,7 százalékkal, 172 ezer tonnára, Szaúd-Arábiáé 3,4 százalékkal, 130 ezer tonnára emelkedhet, míg az USA-é 13,5 százalékkal, 275 ezer tonnára csökkenhet. Oroszország, Kína és az Egyesült Államok várhatóan több sajtot importál. Az EU exportja rekordszintet érhet el az idén, először emelkedhet az oroszországi importtilalom 2014-es bevezetése óta. Tekintettel arra, hogy Oroszország az importtilalom bevezetése előtt az unió exportjának harmadát szívta fel, az EU-nak más célpiacokat kellett találnia. A közösség Oroszország helyett elsősorban az USA-ba, Japánba, Dél-Koreába, Szaúd-Arábiába, Egyiptomba és Algériába exportált többet. Az USA-ban az erőteljes belpiaci kereslet, az erős USA-dollár és az erőteljes verseny hatására már második évben csökkenhet a sajt kivitel.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–46. hét közötti időszakban 98 százalékkal, Hollandiában 2016 17–46. hete között 141 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 41 euró/100 kilogramm volt november 16-án. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára november 14-én áfa nélkül, szállítási költséggel 43,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 45 euró/100 kilogramm, a fölzötté 26,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában november 14-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 43,25 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 42,5 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 44,75 euró/100 kilogramm, a fölzötté 25,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsdé vaj- és soványtejpor-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 50 százalékkal, a fehérjeérték 19 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 34 százalékkal volt magasabb

2016 októberében az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 18–46. hét között 80 százalékkal nőtt, míg a sovány tejporé 2016. 40–46. hét között 3 százalékkal csökkent. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerezésű ömlesztett vaj értékesítési ára 440 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerezésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 205 euró/100 kilogramm volt a 46. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 98 százalékkal, a sovány tejporé 17 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás. A vaj magántárolási készlete 2016. szeptember végén 90 144 tonna, a sovány tejporé 72 950 tonna, a sajté 18 938 tonna, a sovány tejpor intervenciós készlete 355 080 tonna volt. A sovány tejpor termelésének 26 százalékát intervenciós raktárakba, a sovány tejpor és a vaj egyaránt 3 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel az év első kilenc hónapjában.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 77,64 forint/kilogramm volt 2016 októberében. A zsírtartalom 0,1 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,13 százalékpontos javulása és az alapár 5 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 7 százalékkal emelkedett októberben a szeptemberihez képest, ugyanakkor megegyezett az előző év azonos hónapjának átlagárával. A nyerstej felvásárlása az előző év azonos hónapjánál 1 százalékkal, az előző havinál 3 százalékkal volt magasabb.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci áránál 38 százalékkal magasabb, 107,04 forint/kilogramm volt 2016 októberében, egy hónap alatt 17 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 24 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 36 százalékkal csökkent októberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 21 százalékkal, a feldolgozók 60 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 2,2-szerese volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trapista sajt feldolgozó értékesítési ára 10 százalékkal, a

2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 6 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 3 százalékkal nőtt, míg a tejfölé és az adagolt vajé egyaránt 2 százalékkal, a tehéntúróé 6 százalékkal csökkent 2016 októberében az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista sajt fogyasztói ára 1 százalékkal magasabb, míg a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé 1 százalékkal alacsonyabb volt ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH háztartási, költségvetési és életkörülmény adatfelvétel (COICOP) 2016 első félévére vonatkozó eredményei szerint a tej egy főre jutó havi fogyasztása 4 százalékkal, 4,43 literrel 4,61 literre nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek (jégkrém nélkül) összes értékesítésének nettó árbevétele 225 milliárd forint volt 2015-ben, 8 százalékkal csökkent egy év alatt, és az élelmiszeripari termékek értékének 0,9 százalékát tette ki. A tejtermékek nettó értékesítési árbevételének 82 százalékát a belpiaci,

18 százalékát a külpiaci forgalom adta. A belpiaci értékesítés árbevétele 9 százalékkal, az export 5 százalékkal csökkent egy év alatt. A sajt és túró termékcsoport termelése 19 százalékkal, 122 649 tonnára, a folyadéktejé 8 százalékkal, 592 046 tonnára, illetve 574 307 ezer literre, a vaj és vajkrém termékcsoporté 8 százalékkal, 9 657 tonnára, a tejsavó termelése 6 százalékkal, 271 509 tonnára nőtt, míg a savanyított tejtermékeké 13 százalékkal, 118 026 tonnára csökkent. A vaj és vajkrém termékcsoporton belül a vaj termelése 4 százalékkal, 4 472 tonnára, a vajkrémé 12 százalékkal, 5 185 tonnára nőtt. A sajt és túró termékcsoporton belül a friss sajt termelése 21 százalékkal, 61 226 tonnára, az egyéb sajtoké 15 százalékkal, 39 367 tonnára, az ömlesztett sajté 22 százalékkal, 22 056 tonnára emelkedett. A savanyított tejtermékek közül az aludttej és a tejföl termékcsoport termelése 1 százalékkal, 103 273 tonnára, az ízesített termékeké 52 százalékkal, 14 746 tonnára csökkent.

Agrárpolitikai hírek

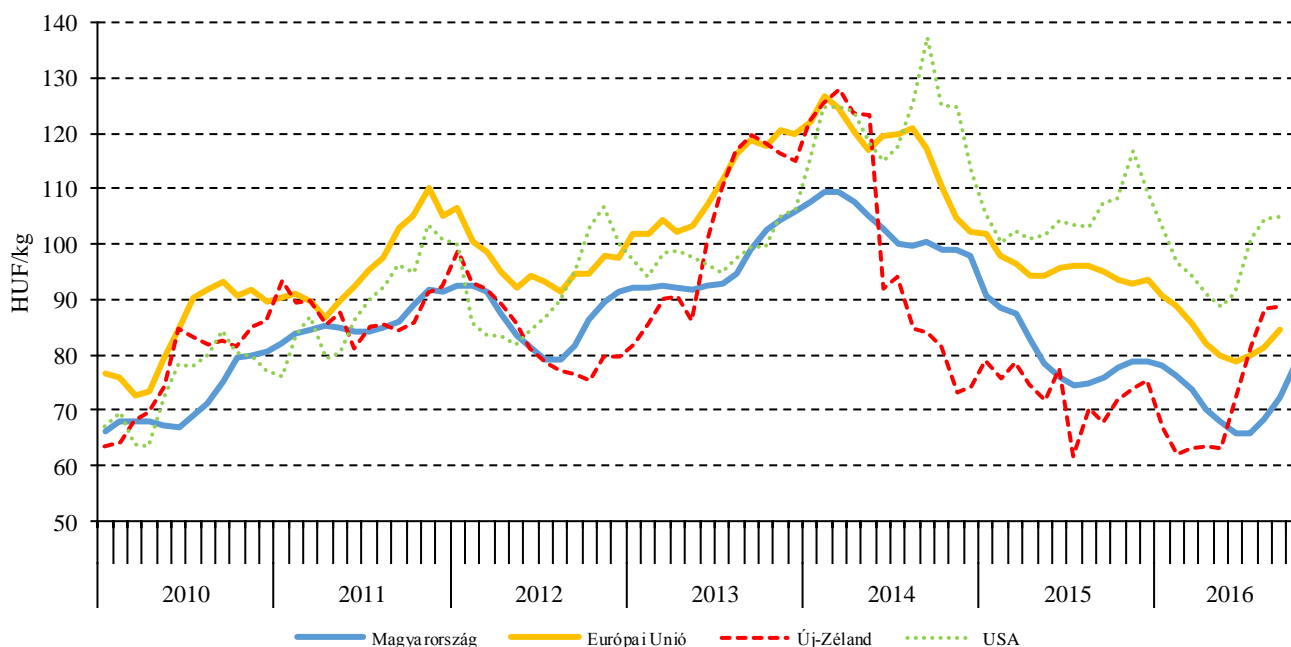
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 92/2016. (X. 26.) számú közleménye szerint az óvoda- és iskolatejprogramot kérelmező által 2016. október 1. és 14. között jóváhagyásra benyújtott új szállítási szerződés(ek) alapján teljesített szállításokra vonatkozó kifizetési kérelmen felül a 2016/2017. tanév augusztus 1-től október 31-ig tartó szállítási időszakra vonatkozóan további egy, önálló kifizetési kérelem nyújtható be. A kérelmező a 2016. augusztus–októberi szállítási időszakokra vonatkozóan két kifizetési kérelmet nyújthat be. Egy kifizetési kérelmet 2016. május 1. és május 31. között benyújtott és az MVH által 2016. július 31-ig jóváhagyott szerződés(ek) alapján teljesített szállításokra vonatkozóan, valamint további egy önálló kifizetési kérelmet a 2016. október 1. és október 14. között benyújtott szállítási szerződés(ek) alapján teljesített szállításokra vonatkozóan, kizárólag ezen szállítási szerződés(ek) MVH általi jóváhagyását követően. A 2016. augusztus–októberi időszakban kiszállított termékekre vonatkozó valamennyi kifizetési kérelem benyújtási határideje egységesen 2017. január 31.. A kérelmező jogosult az azonos fenntartóhoz tartozó nevelési-oktatási intézmények között azonos összevont termékcsoporthoz tartozó termék mennyiséget átcsoportosítani. A

kérelmezőnek az átcsoportosításról nem szükséges nyilatkozatot tennie. Az összevont termékcsoporthoz tartozó mennyiségi kereteinek vizsgálatakor az MVH a kifizetési kérelmek alapján jóváhagyott mennyiségeket veszi figyelembe. A teljes tanévre vonatkozó, szerződő partnereként és összevont termékcsoporthoz tartozó mennyiségi keretek szempontjából az MVH összegzi azokat a termék mennyiségeket, amelyek a benyújtott szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelmekről hozott döntésekben kerültek rögzítésre. A támogatás felső korlátját a benyújtott szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelmekről az MVH által hozott döntésekben a szállító és fenntartó viszonylatában az adott tanévre vonatkozóan jóváhagyott termék mennyiségek képezik. Nem fizethető támogatás a felső korlátot meghaladó, illetve azon termék mennyiségek után, amelyeket az MVH nem hagyott jóvá. Az MVH a kifizetési kérelmekről a kérelem hiánytalanná válását követő negyvenöt napon belül döntést hoz, és a forrás rendelkezésre állása esetén haladéktalanul intézkedik a támogatás jogos összegének átutalásáról a kérelmezőnek az ügyfél-nyilvántartási rendszerben bejelentett fizetési számlájára.

Ábrák, táblázatok

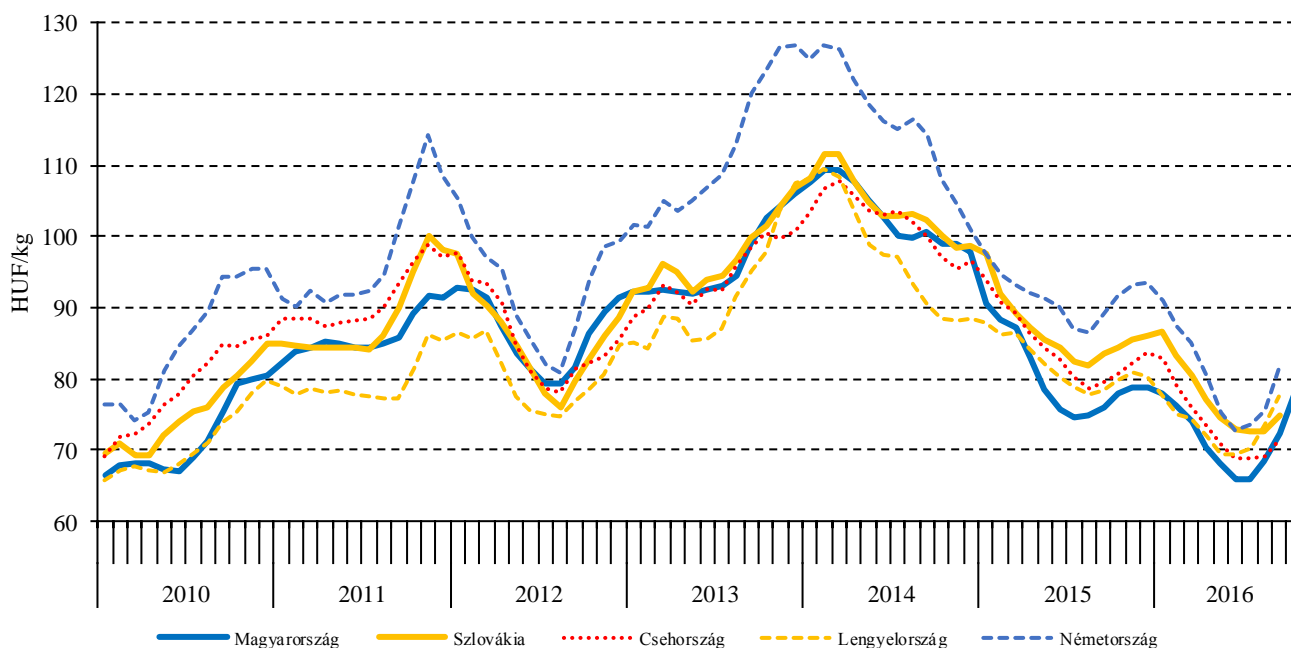
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

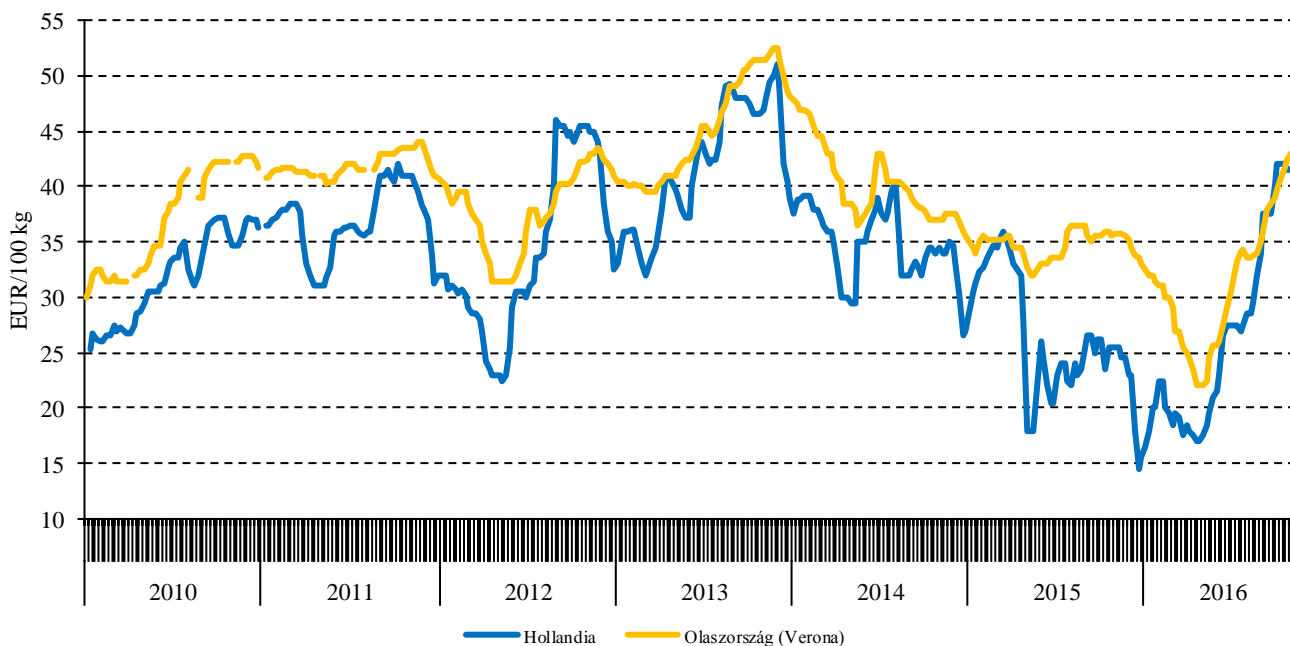
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

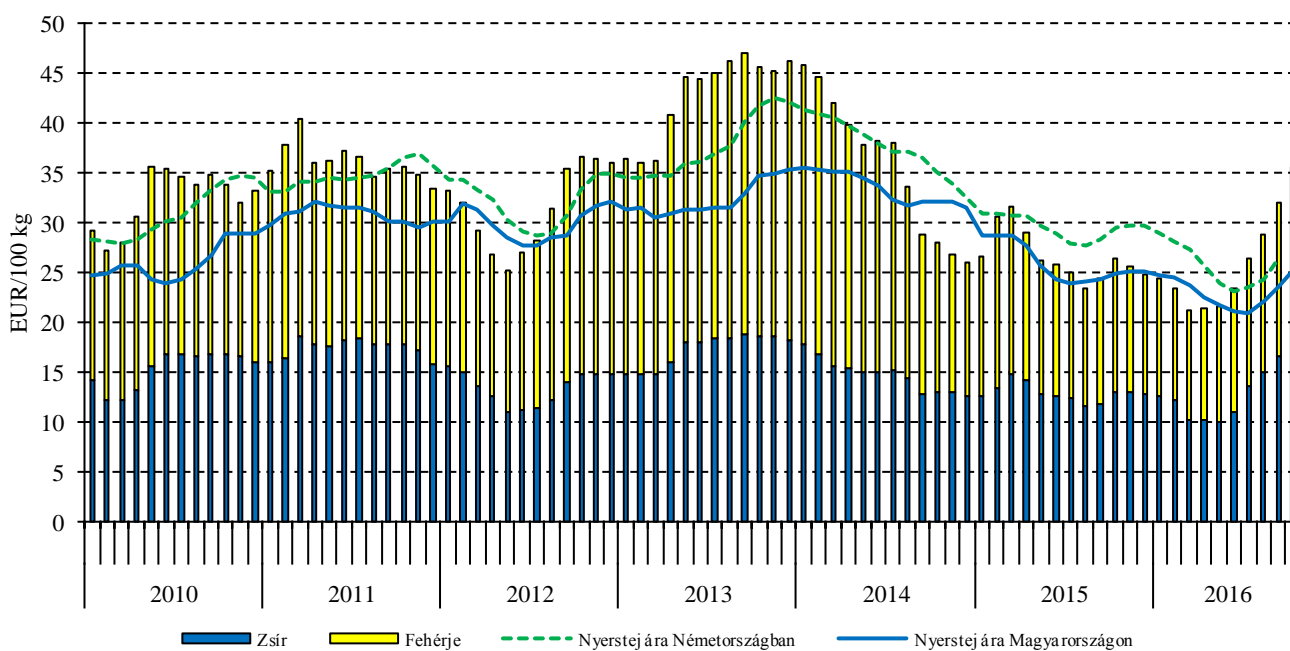
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

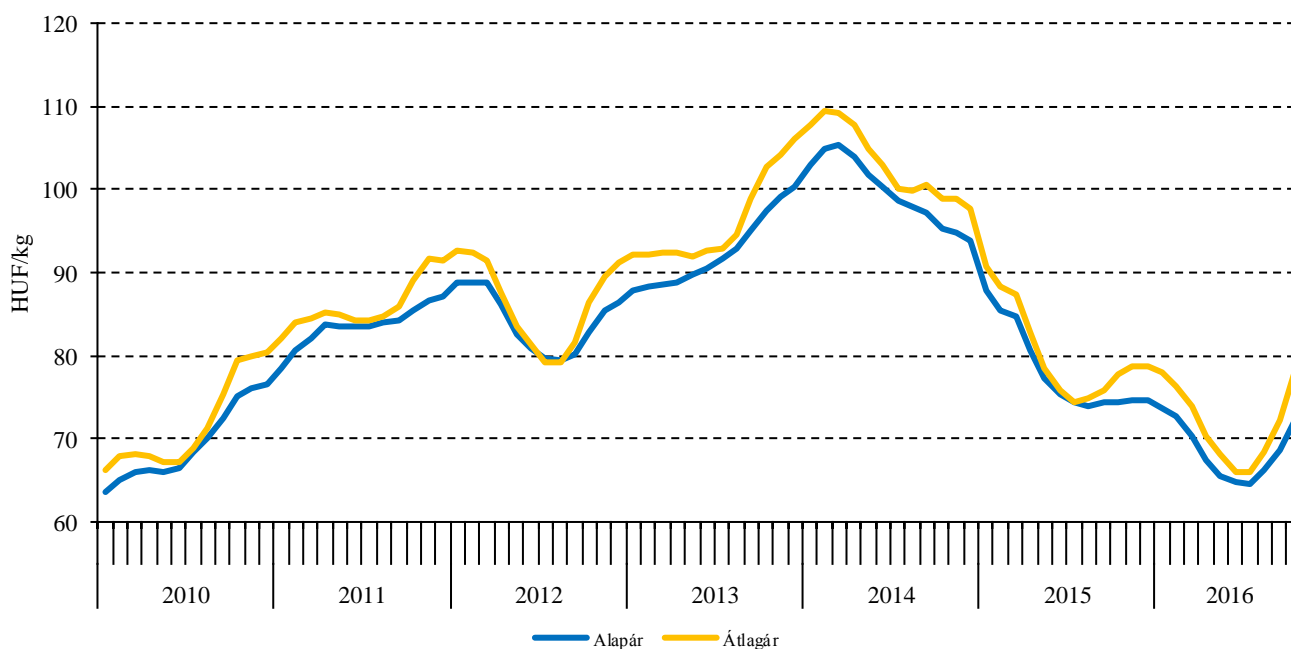
	2015. X.	2016. IX.	2016. X.	2016. X./ 2015. X. (százalék)	2016. X./ 2016. IX. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	74,40	68,63	72,10	96,91	105,07
Felvásárlás (tonna)	91 902	89 779	92 873	101,06	103,45
Átlagár (HUF/kg)	77,78	72,28	77,64	99,82	107,41
Fehérje (százalék)	3,40	3,33	3,43	100,83	103,11
Zsír (százalék)	3,77	3,74	3,87	102,60	103,47

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

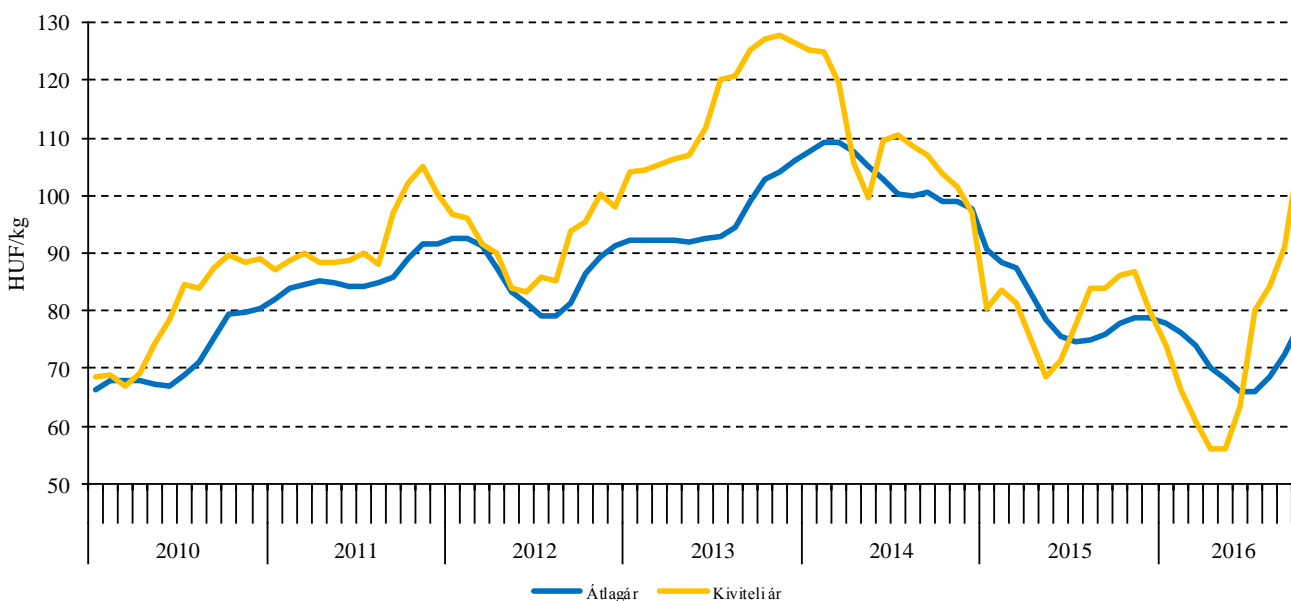
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. X.	2016. IX.	2016. X.	2016. X./ 2015. X. (százalék)	2016. X./ 2016. IX. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 729	9 703	10 104	64,24	104,13
Átlagár (HUF/kg)	86,05	91,11	107,04	124,40	117,49
Fehérje (százalék)	3,28	3,21	3,28	100,21	102,25
Zsír (százalék)	3,67	3,72	3,84	104,55	103,14

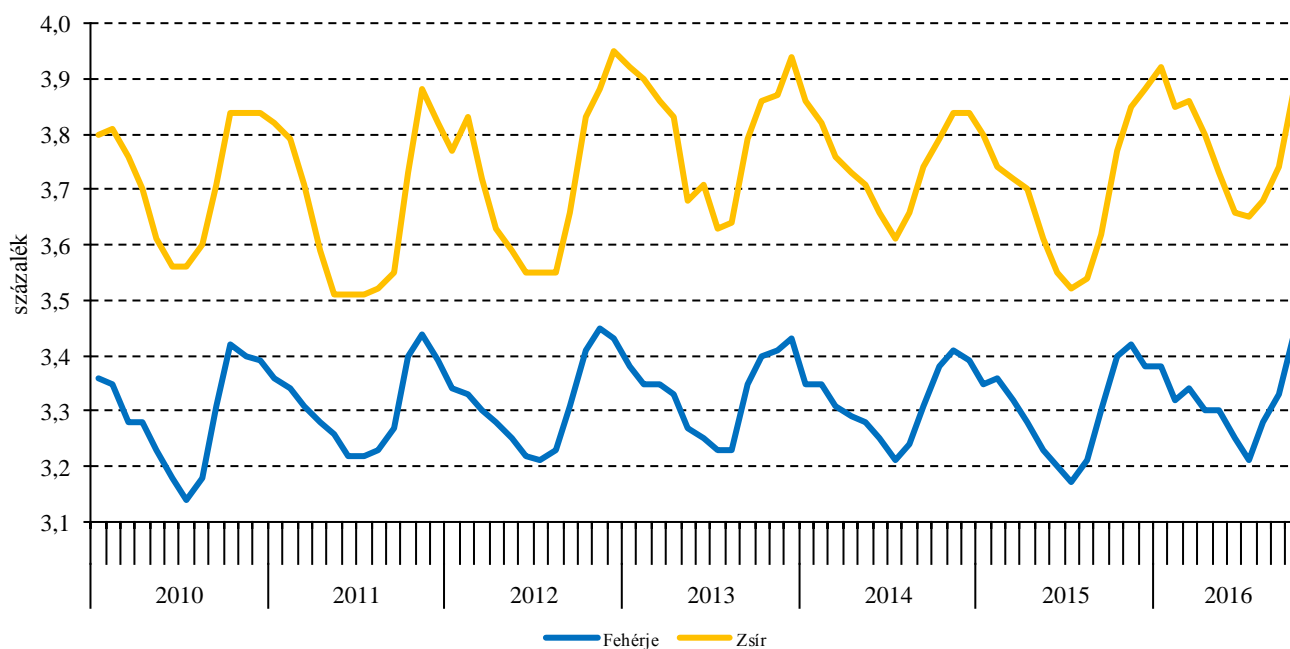
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

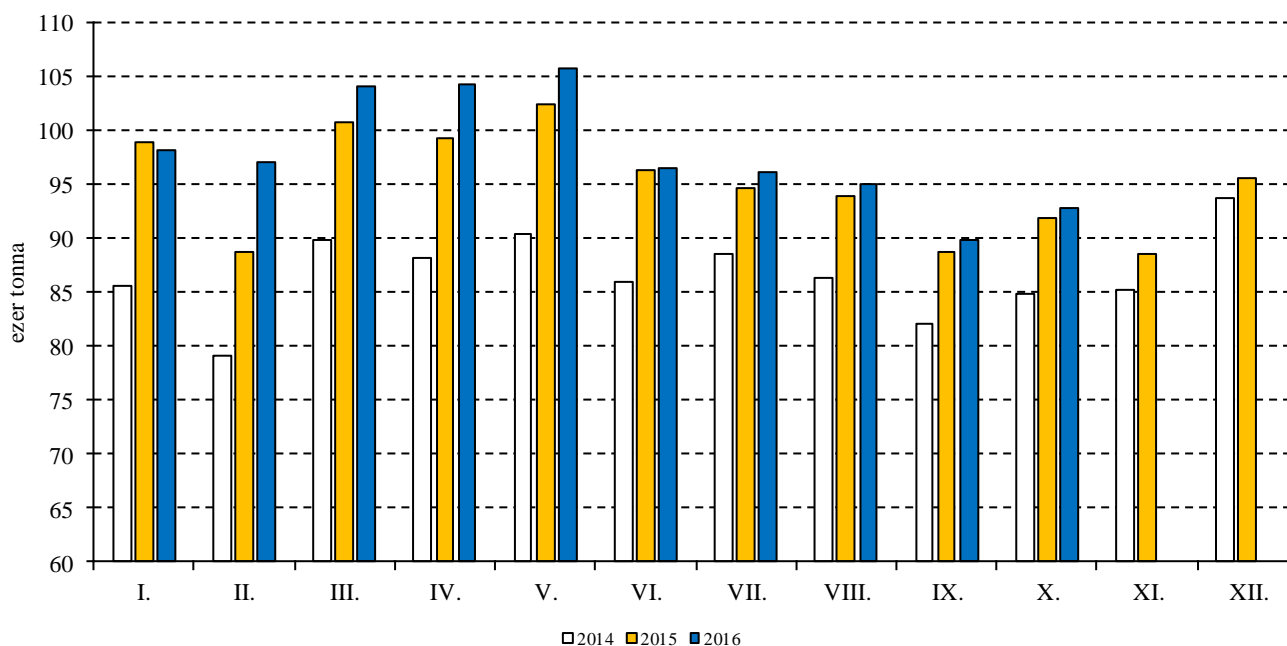
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

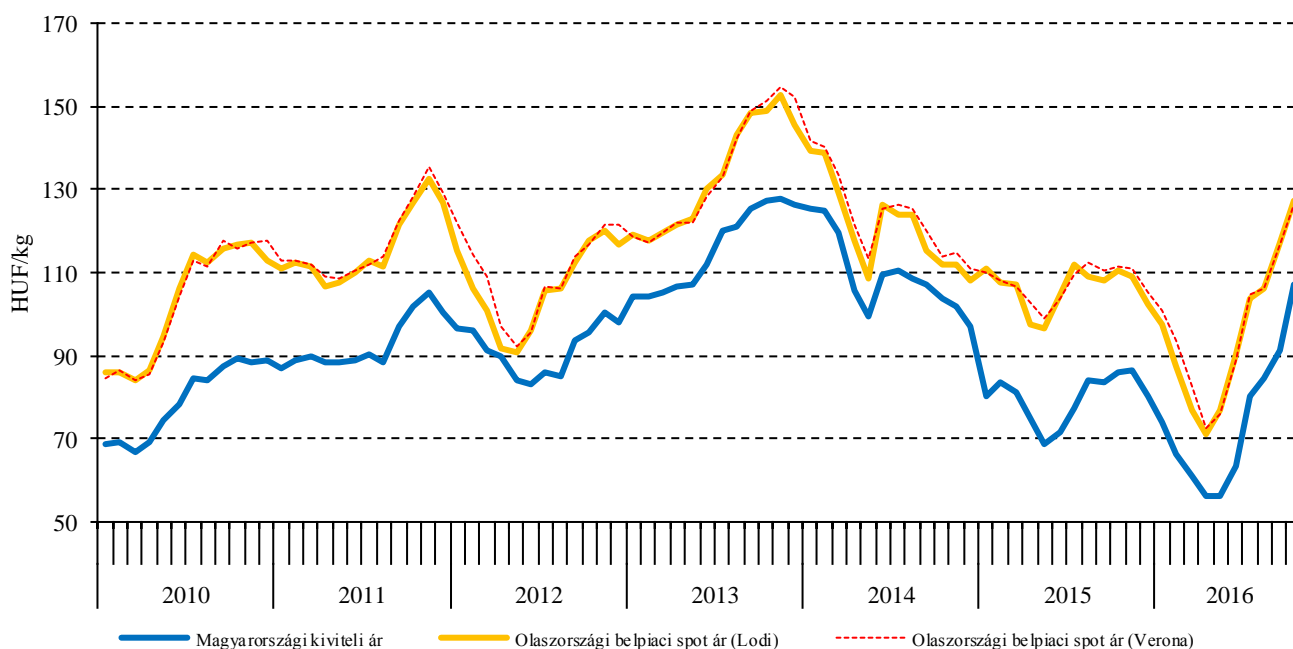
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

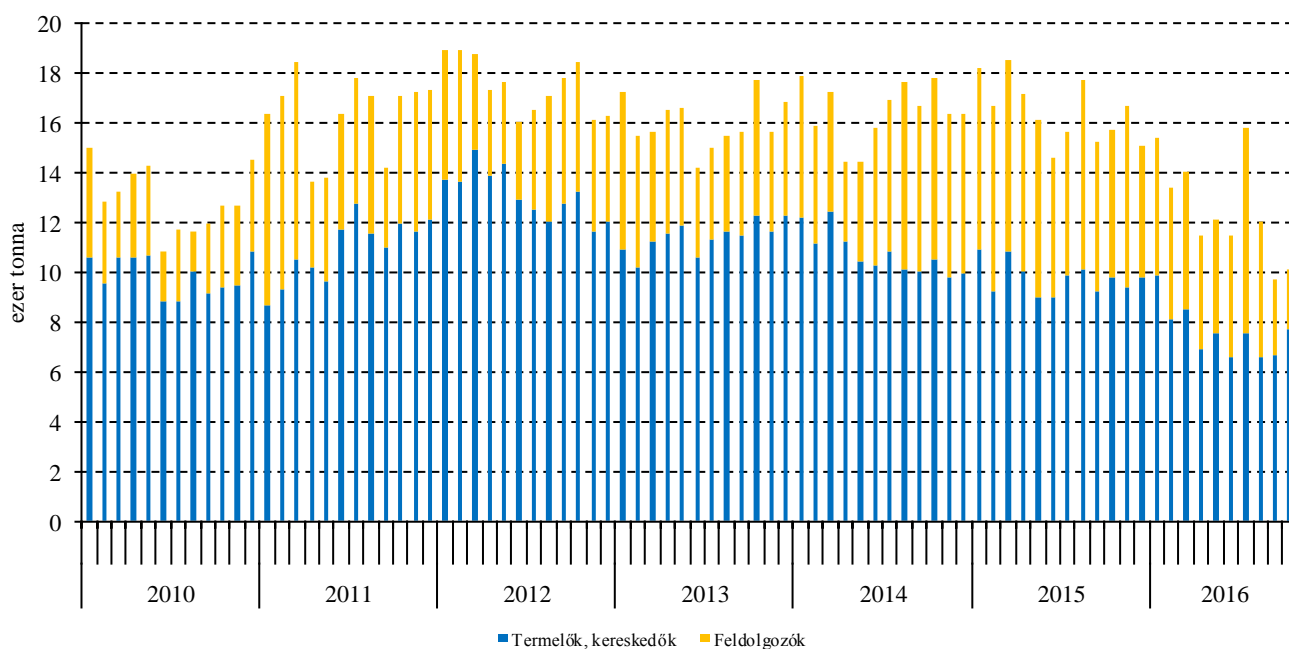
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. november 8-ig beérkezett adatok)

	2015. IX.		2016. VIII.		2016. IX.		2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	32,87	102,92	29,90	92,80	29,84	92,14	89,53	99,29
Belgium	27,35	85,64	24,67	76,57	27,03	83,46	97,45	109,00
Dánia	29,93	93,72	26,21	81,34	27,39	84,57	90,24	103,97
Egyesült Királyság	31,37	98,22	24,36	75,60	25,75	79,51	80,95	105,17
Finnország	37,71	118,08	35,77	111,01	36,60	113,01	95,71	101,80
Franciaország	33,78	105,77	29,41	91,28	30,20	93,25	88,16	102,16
Görögország	41,80	130,88	37,89	117,59	38,28	118,20	90,31	100,52
Hollandia	28,50	89,24	25,00	77,59	26,25 ^{a)}	81,05	90,82	104,46
Írország	29,23	91,52	27,00	83,80	29,52 ^{a)}	91,15	99,60	108,77
Luxemburg	29,55	92,53	25,07	77,81	26,54	81,95	88,57	105,32
Németország	28,38	88,86	24,30	75,42	26,37	81,42	91,63	107,96
Olaszország	33,76	105,71	30,47	94,57	31,32	96,71	91,49	102,26
Portugália	28,60	89,55	26,84	83,30	27,10	83,68	93,45	100,46
Spanyolország	29,51	92,40	28,16	87,40	28,74 ^{a)}	88,74	96,04	101,53
Svédország	30,88	96,69	28,35	87,99	29,60	91,40	94,53	103,88
Ciprus	55,47	173,68	54,85	170,23	55,12	170,20	98,00	99,98
Csehország	25,42	79,59	22,34	69,33	23,13	71,42	89,73	103,01
Észtország	22,60	70,76	20,75	64,40	23,30	71,94	101,67	111,71
Lengyelország	26,56	83,16	24,95	77,43	26,41	81,55	98,06	105,32
Lettország	20,35	63,72	18,64	57,85	21,14	65,27	102,43	112,83
Litvánia	20,12	63,00	17,86	55,43	21,17	65,37	103,76	117,93
Magyarország	24,23	75,89	22,07	68,46	23,42	72,28	95,24	105,58
Málta	49,60	155,31	46,30	143,70	47,68	147,22	94,79	102,45
Szlovákia	26,63	83,38	23,39	72,59	24,21	74,75	89,65	102,98
Szlovénia	28,02	87,73	24,15	74,95	24,76	76,45	87,14	102,00
Bulgária	27,85	87,20	25,88	80,32	27,14	83,80	96,10	104,33
Románia	25,27	79,12	23,59	73,21	25,27	78,03	98,62	106,58
Horvátország	31,68	99,19	28,37	88,05	28,86	89,11	89,84	101,20
EU-28	30,10	94,25	26,43	82,03	27,79	85,81	91,05	104,61

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. IX.		2016. VIII.		2016. IX.		2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,73	80,40	24,91	79,49	25,14	81,56	101,66	100,92
Brazília	23,72	74,40	45,68	141,87	43,64	134,79	183,99	95,54
Japán	74,75	233,88	89,70	278,39	88,78	274,03	118,76	98,97
Svájc	58,67	183,62	56,21	174,51	–	–	–	–
Új-Zéland	21,67	67,85	28,46	88,33	28,76	88,80	132,72	101,05
USA	34,43	107,65	33,67	104,53	34,06	105,18	98,94	101,17

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. IX.	2016. VIII.	2016. IX.	EUR/100 kg	
					2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
Belgium	Milcobel	26,39	25,01	27,51	104,24	110,00
Németország	Müller (Leppersdorf)	26,38	24,64	25,63	97,16	104,02
Németország	DMK	25,19	20,24	22,41	88,96	110,72
Dánia	Arla Foods	27,92	24,51	25,72	92,12	104,94
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	39,71	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	33,30	28,86	28,86	86,67	100,00
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	35,72	30,98	30,85	86,37	99,58
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	32,16	29,87	30,36	94,40	101,64
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	35,91	30,41	30,41	84,68	100,00
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	36,41	24,09	27,02	74,21	112,16
Nagy-Britannia	First Milk	25,26	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	25,04	26,03	–	103,95
Írország	Glanbia	23,99	23,00	24,99	104,17	108,65
Írország	Kerry Agribusiness	26,52	25,34	26,30	99,17	103,79
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	24,19	20,25	22,46	92,85	110,91
Hollandia	FrieslancCampina	27,71	24,24	25,46	91,88	105,03
EU átlag	–	30,32	26,19	27,36	90,24	104,47

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. X.	2016. IX.	2016. X.	HUF/liter	
				2016. X./ 2015. X. (százalék)	2016. X./ 2016. IX. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsirtartalom	125,61	118,80	123,95	98,68	104,34
Dobozos tej, 2,8 százalék zsirtartalom	138,80	138,82	141,83	102,18	102,17
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsirtartalom	142,00	145,13	146,30	103,02	100,81
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsirtartalom	112,99	115,70	120,12	106,31	103,82

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. X.	2016. IX.	2016. X.	HUF/kg	
				2016. X./ 2015. X. (százalék)	2016. X./ 2016. IX. (százalék)
Adagolt vaj	1 283,05	1 212,58	1 259,52	98,17	103,87
Natúr vajkrém	791,13	792,46	798,49	100,93	100,76
Tehéntúró	583,58	539,71	551,07	94,43	102,10
Tejföl	371,43	354,14	363,87	97,96	102,75
Natúr joghurt	233,93	218,65	219,66	93,90	100,46
Gyümölcsös joghurt	324,38	331,35	329,19	101,49	99,35
Kefir	231,16	223,70	223,68	96,76	99,99
Trappista sajt	968,47	974,38	1 064,97	109,96	109,30
Ömlesztett sajt	1 002,35	993,82	1 023,91	102,15	103,03

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-VIII.		2016. I-VIII.		2016. I-VIII./2015. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	80 836	300 603	64 277	253 543	79,52	84,34
0402 Tej és tejszín ^{b)}	5 081	180	5 900	79	116,11	44,22
0403 Kefir, joghurt	30 967	1 888	36 262	2 416	117,10	127,97
0404 Tejsavó	5 712	23 162	5 331	23 688	93,34	102,27
0405 Vaj és vajkrém	4 780	553	5 076	680	106,19	123,05
0406 Sajt és túró	33 697	15 588	40 550	19 498	120,34	125,08

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-VIII.		2016. I-VIII.		2016. I-VIII./2015. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	12 133 603	28 053 781	9 529 385	22 678 666	78,54	80,84
0402 Tej és tejszín ^{b)}	3 169 439	149 851	3 343 344	73 345	105,49	48,95
0403 Kefir, joghurt	9 454 581	691 244	10 736 751	842 741	113,56	121,92
0404 Tejsavó	2 511 045	4 018 685	2 121 237	6 869 595	84,48	170,94
0405 Vaj és vajkrém	4 950 184	475 811	4 882 628	534 451	98,64	112,32
0406 Sajt és túró	29 532 868	19 269 404	33 104 269	22 420 326	112,09	116,35
Összesen	61 751 721	52 658 775	63 717 614	53 419 124	103,18	101,44

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-VIII.		2016. I-VIII.		2016. I-VIII./2015. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	150,10	93,33	148,26	89,45	98,77	95,84
0402 Tej és tejszín ^{b)}	623,75	833,62	566,70	922,72	90,85	110,69
0403 Kefir, joghurt	305,31	366,10	296,09	348,79	96,98	95,27
0404 Tejsavó	439,64	173,50	397,89	290,00	90,50	167,14
0405 Vaj és vajkrém	1 035,58	860,38	961,92	785,39	92,89	91,28
0406 Sajt és túró	876,42	1 236,16	816,38	1 149,89	93,15	93,02

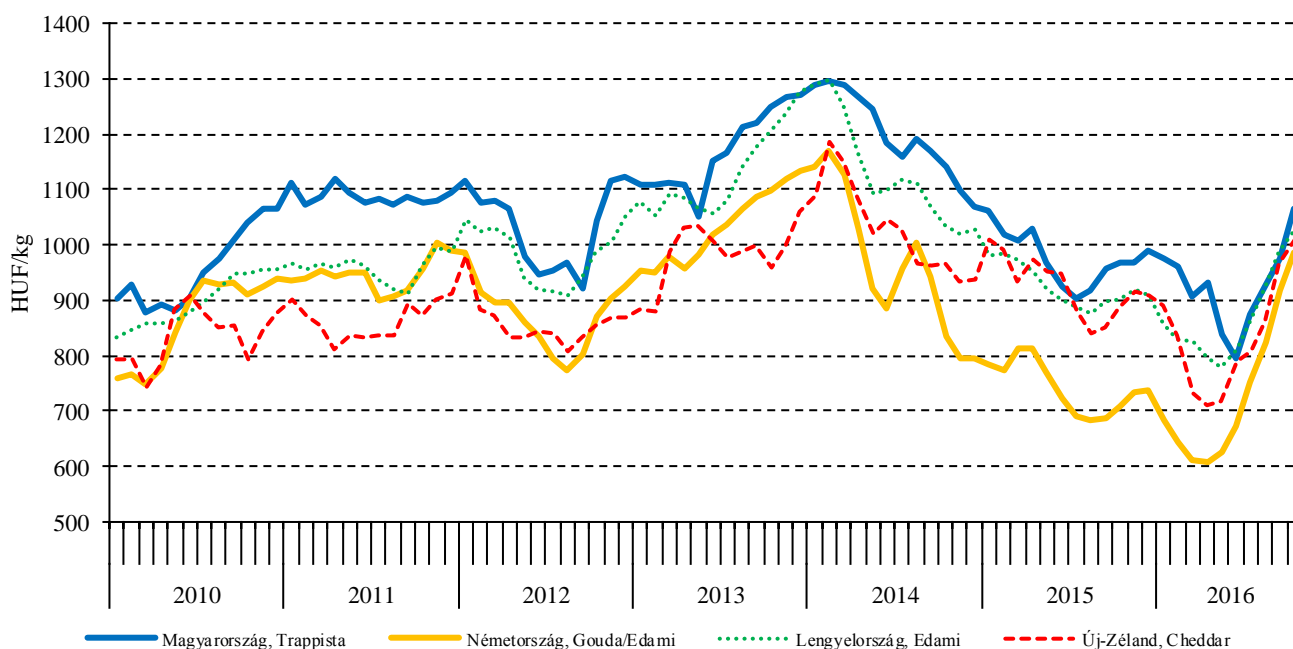
^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

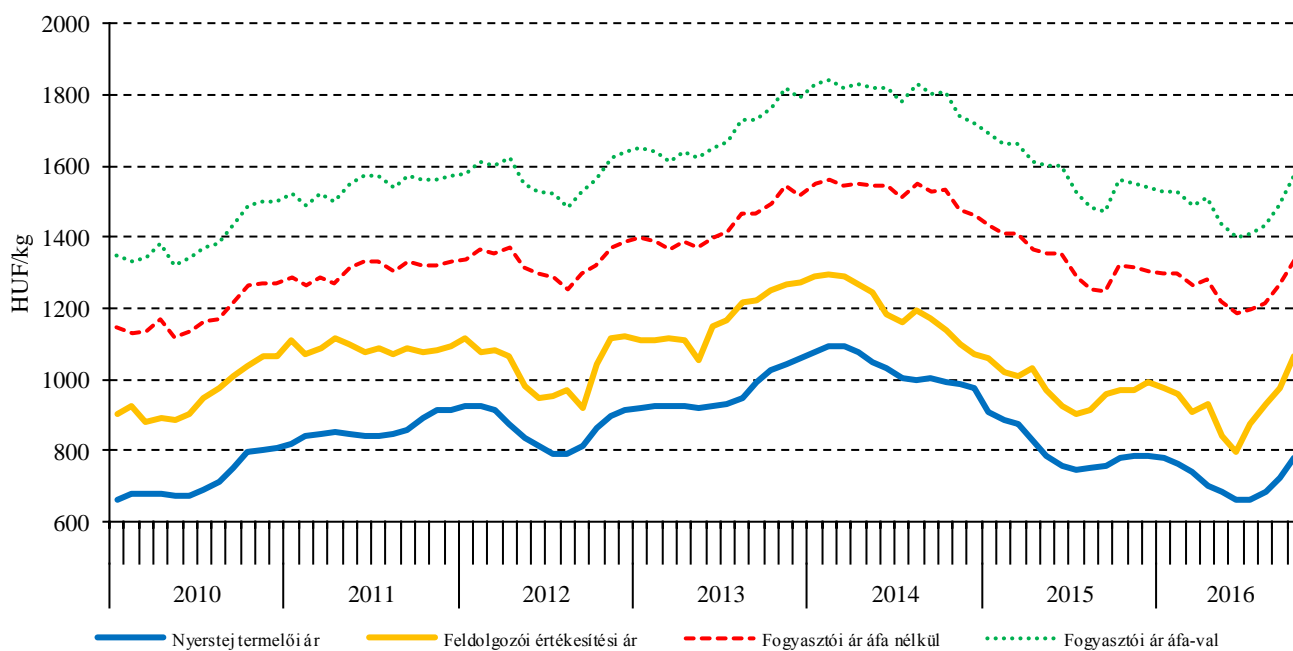

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

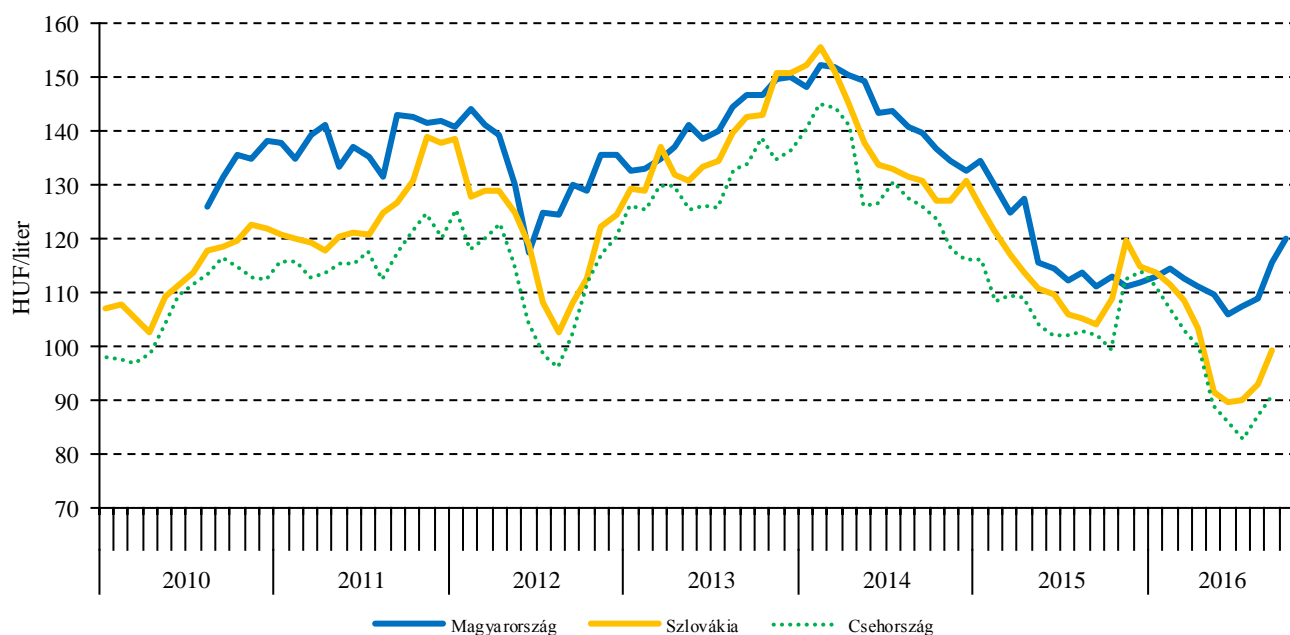
12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

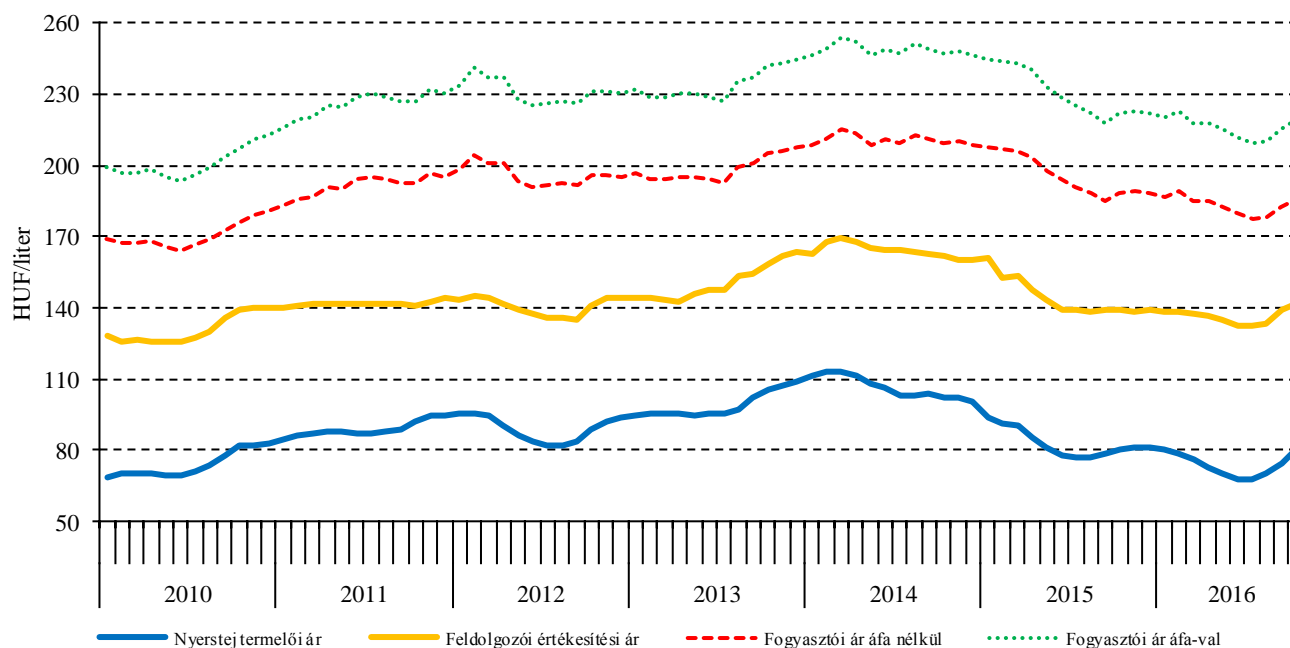
13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

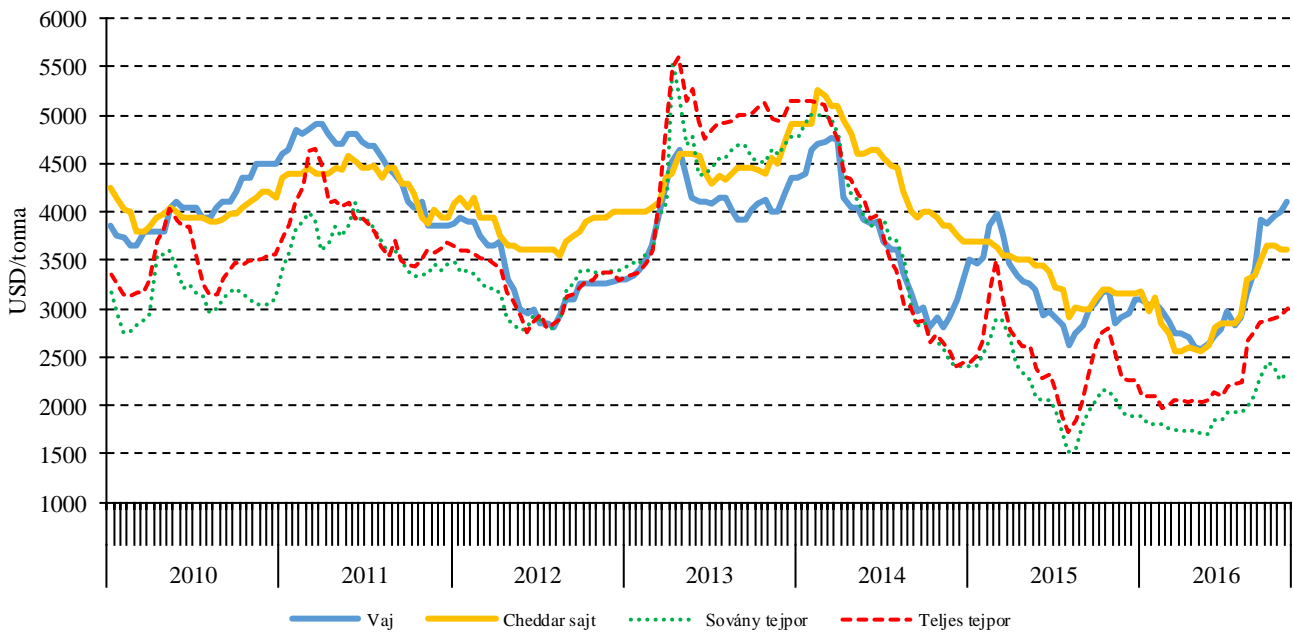
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

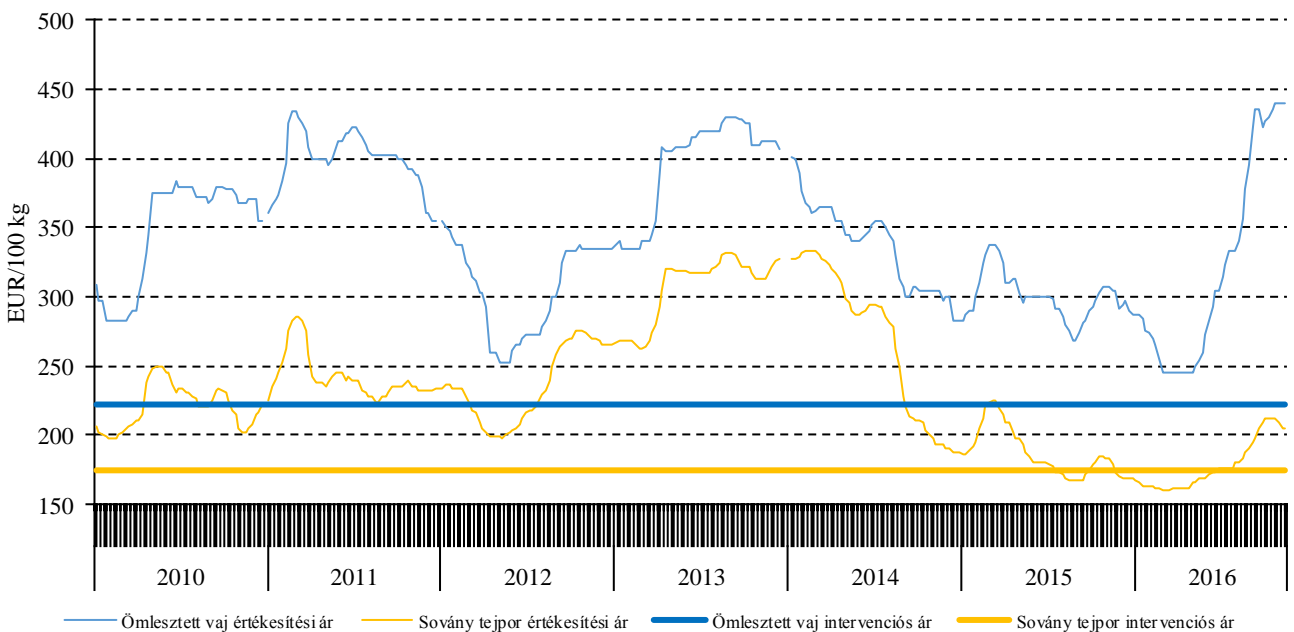
Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss teje, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött teje vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világszármazékosított értékesítési ára (2010-2016)

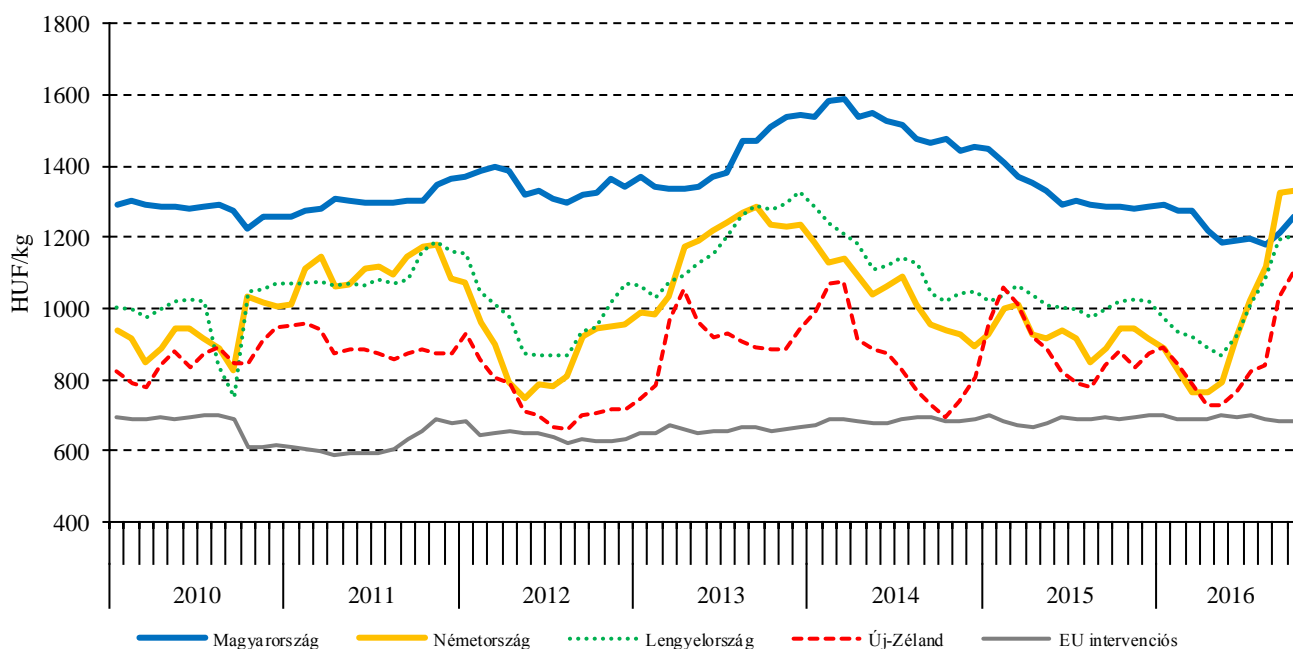
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2016)

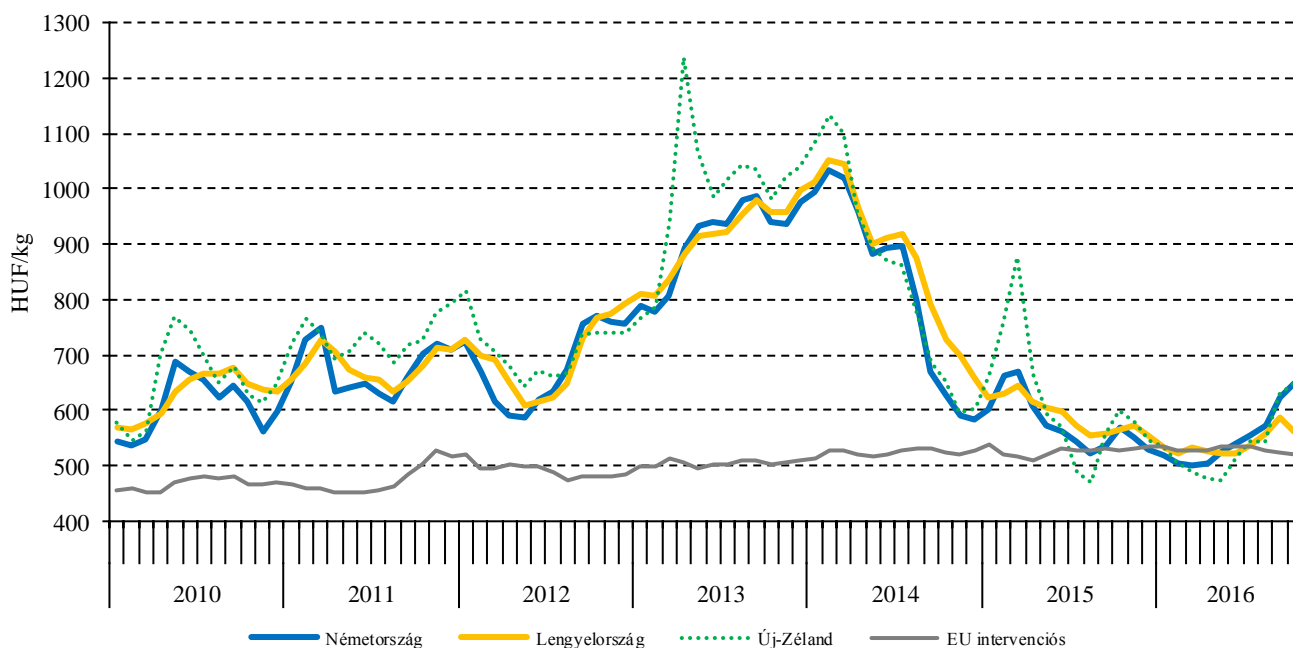
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

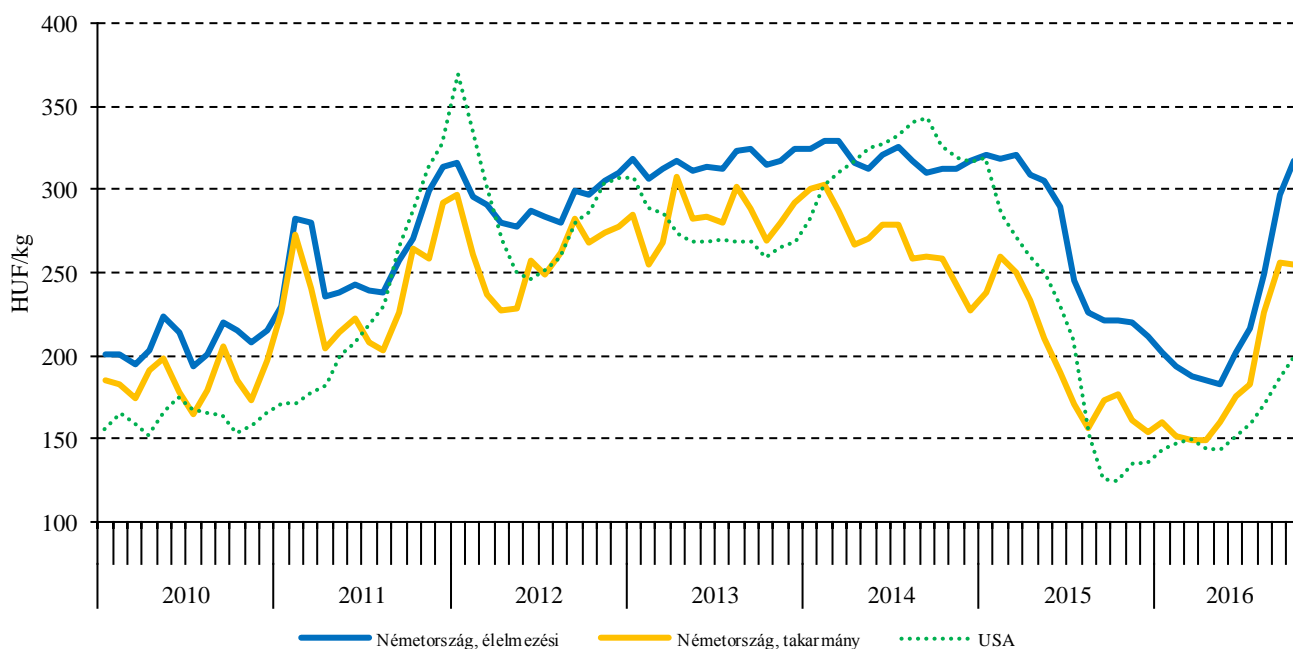
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

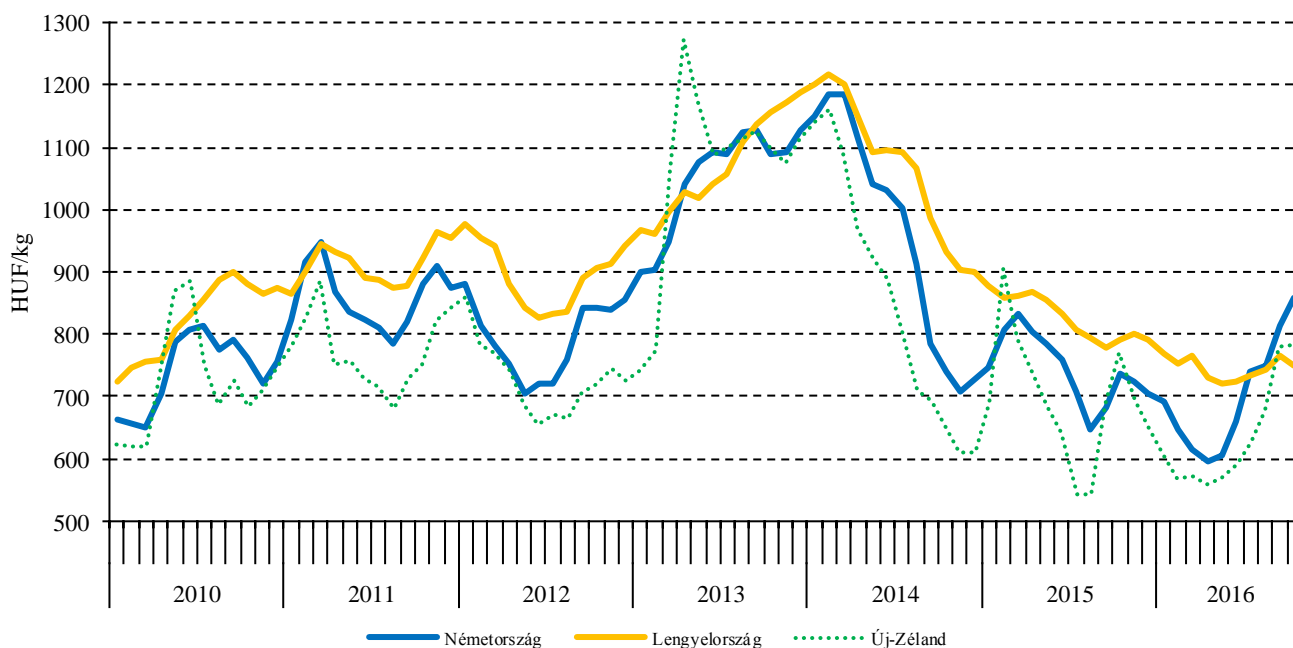
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

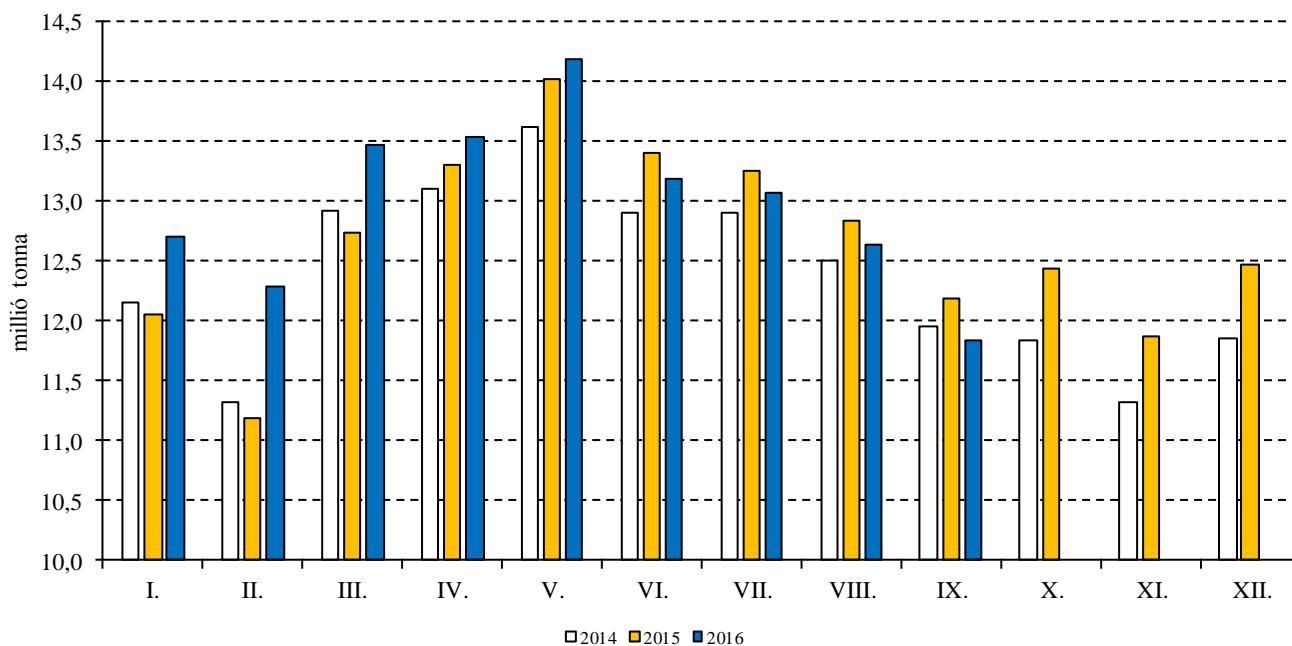
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

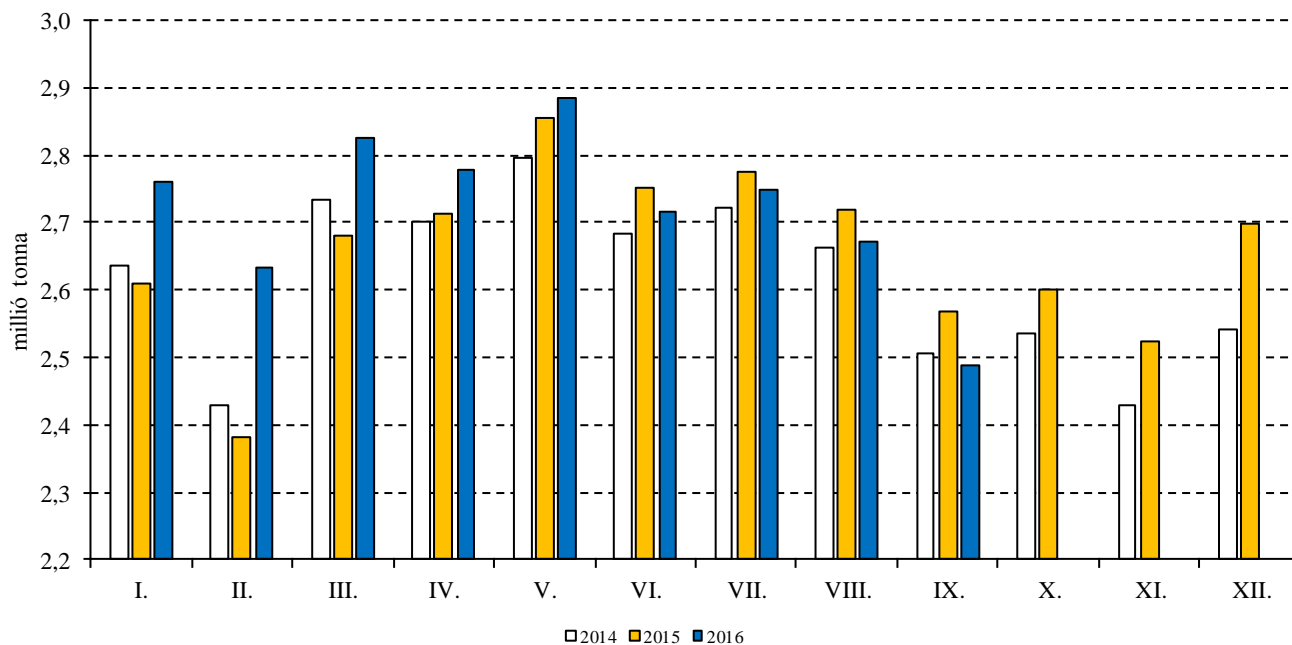
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

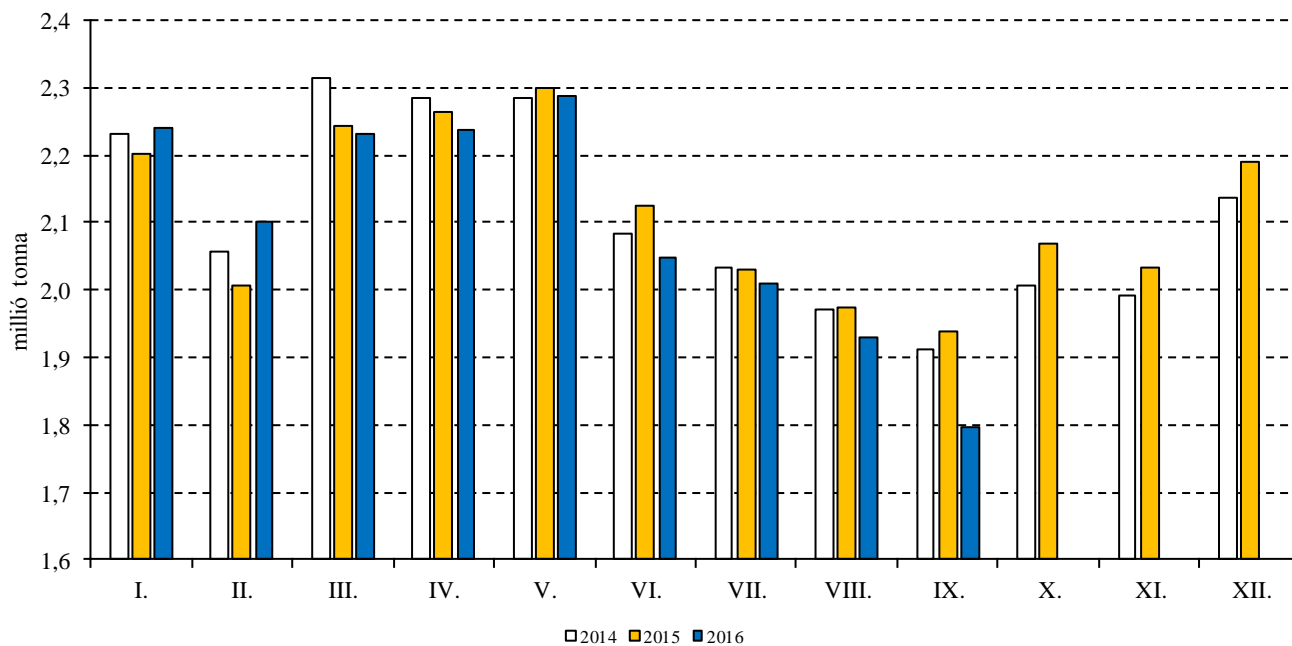
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

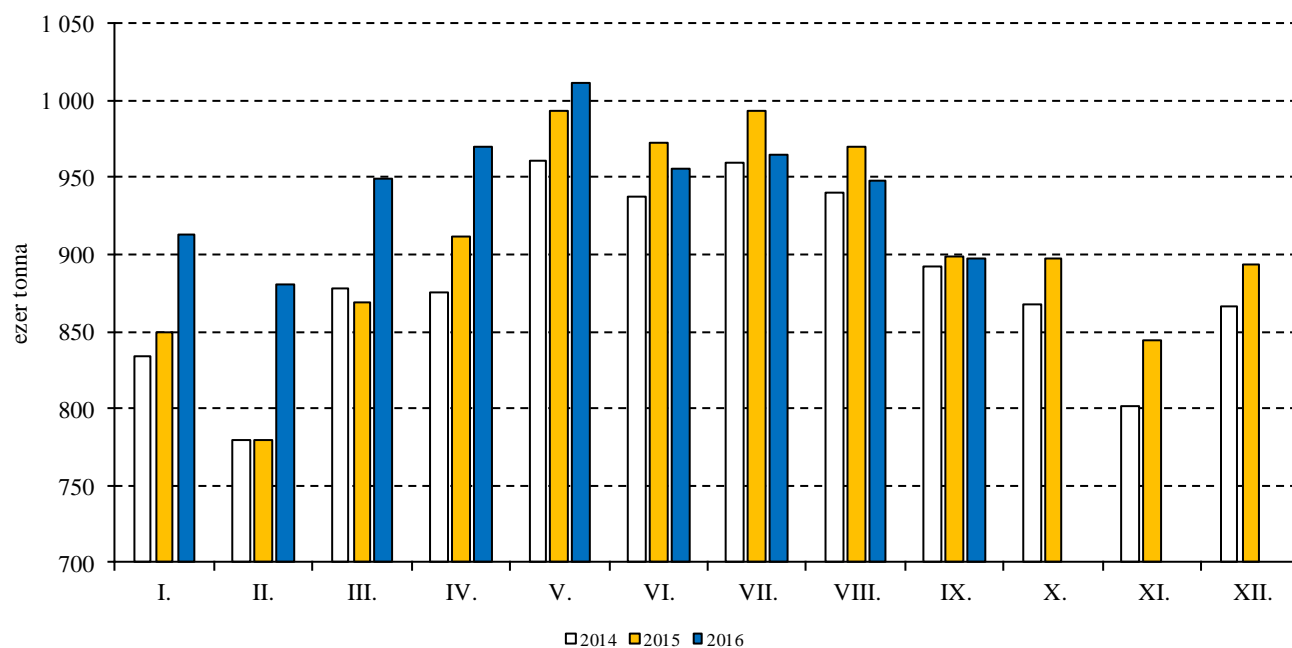
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

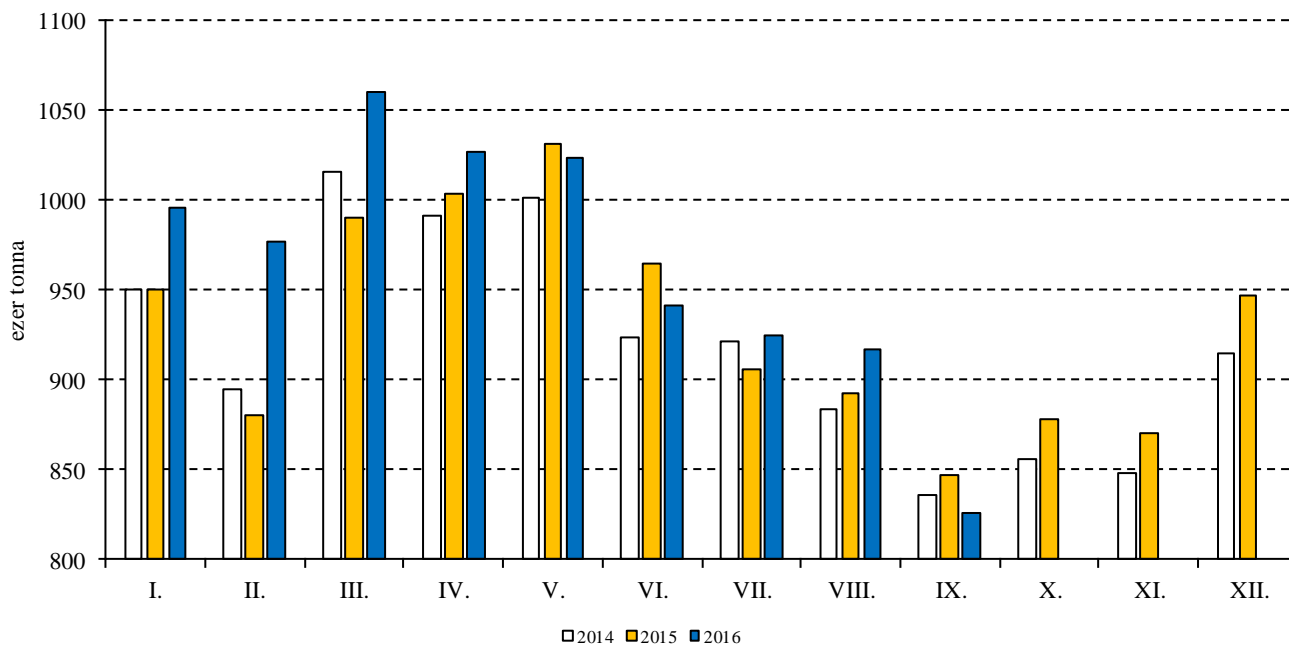
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

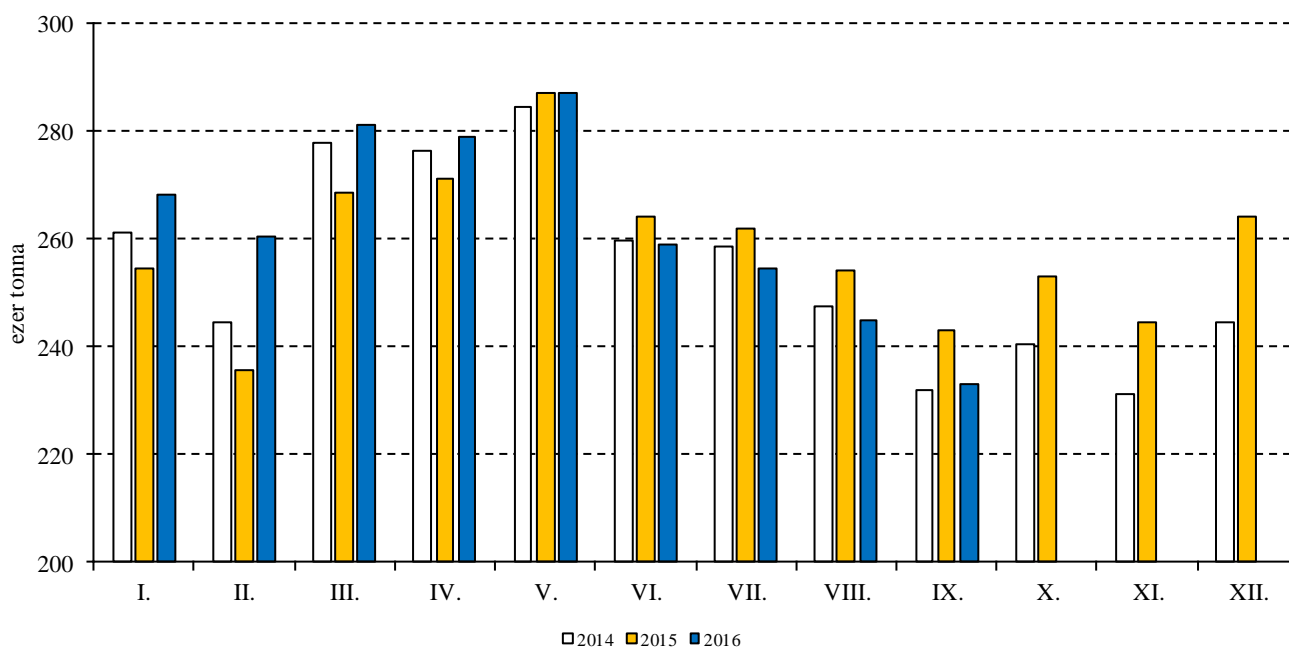
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: AGEA-CLAL

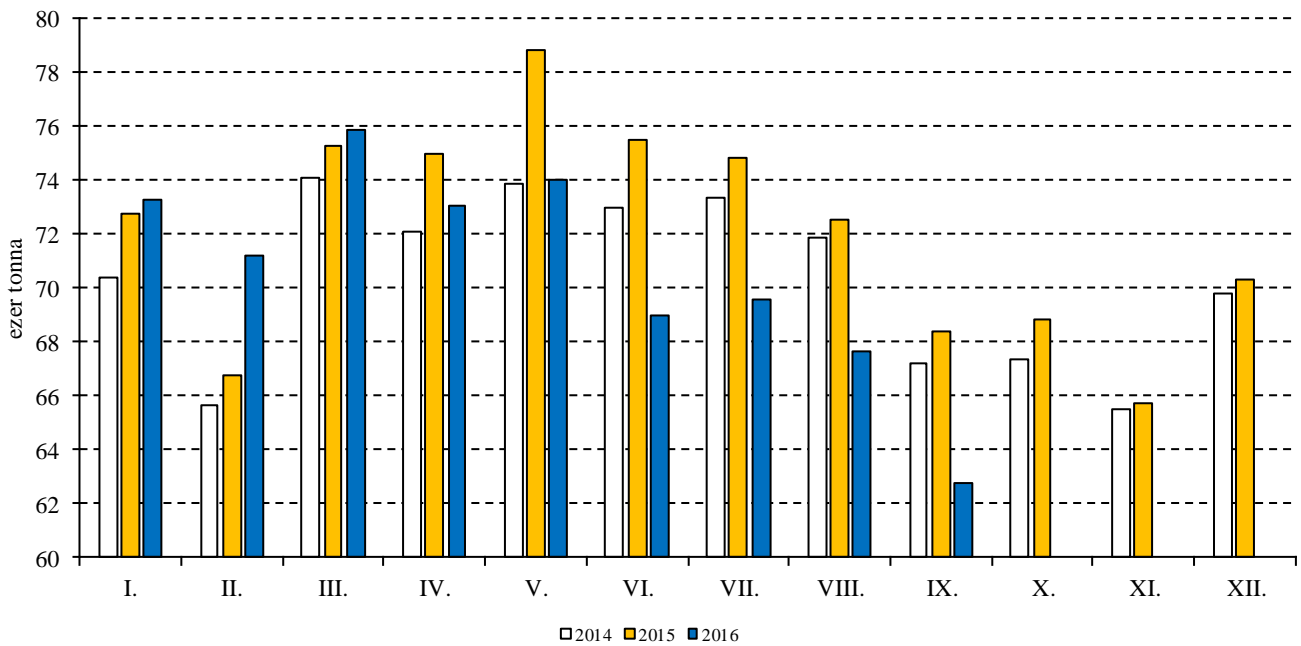
26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: AMA

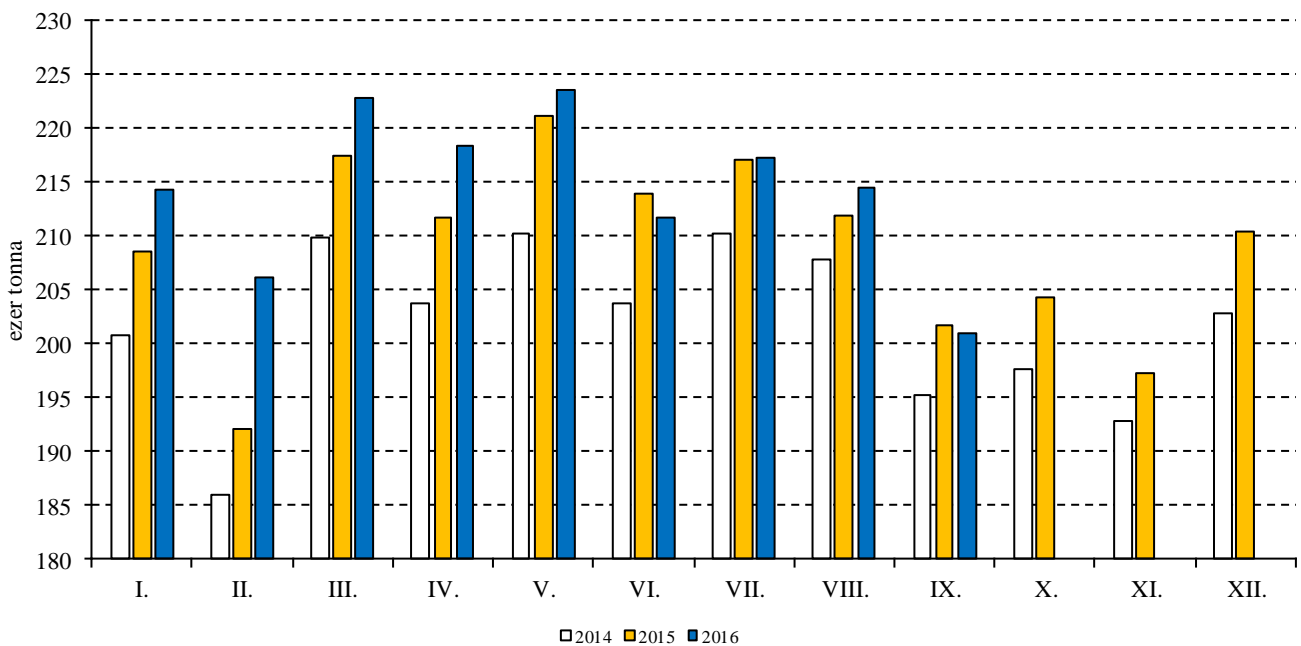

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

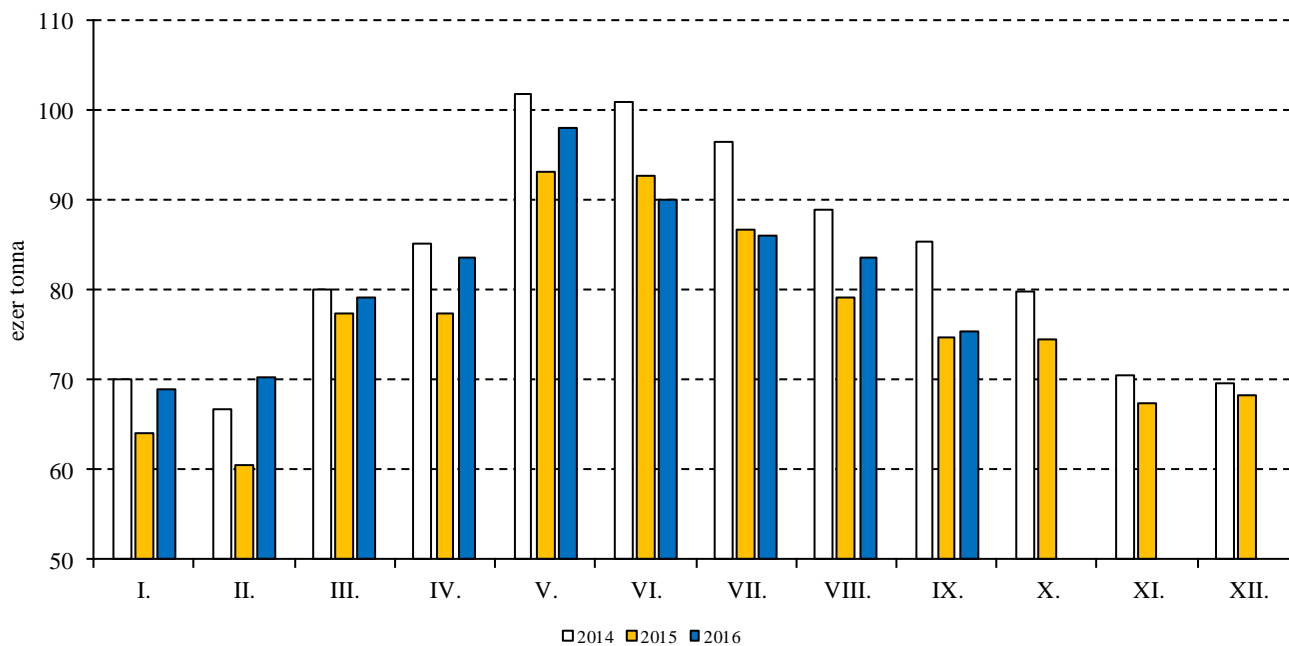
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

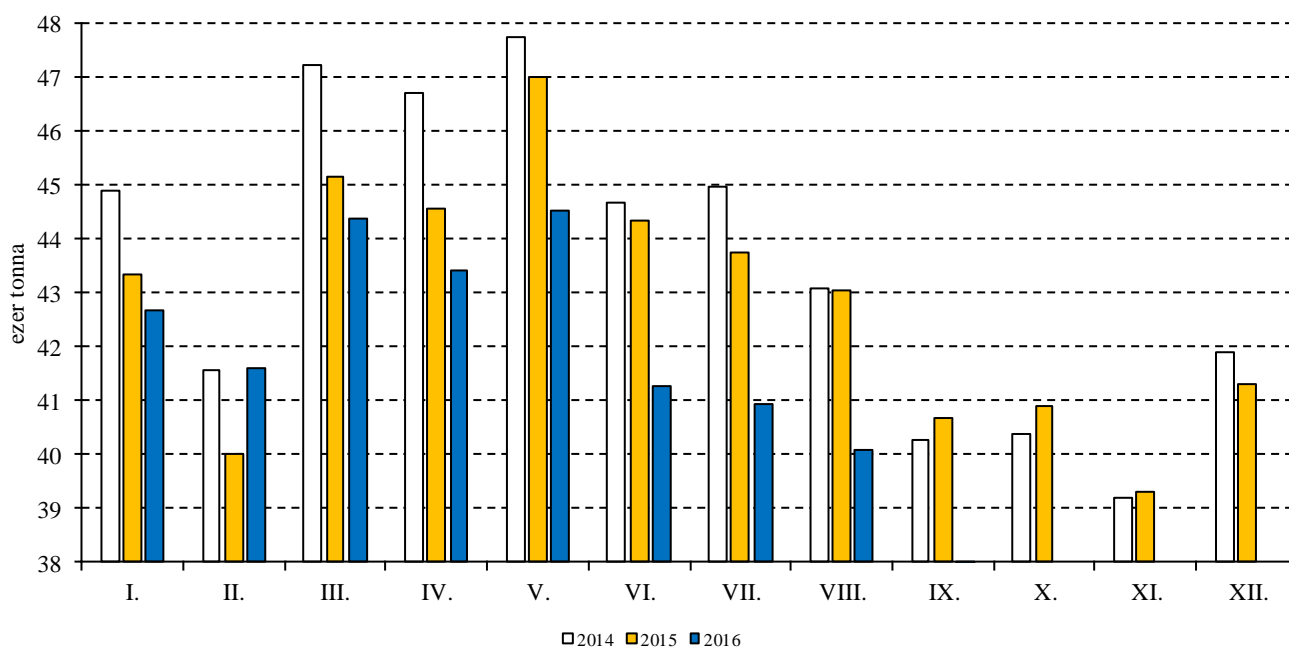
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

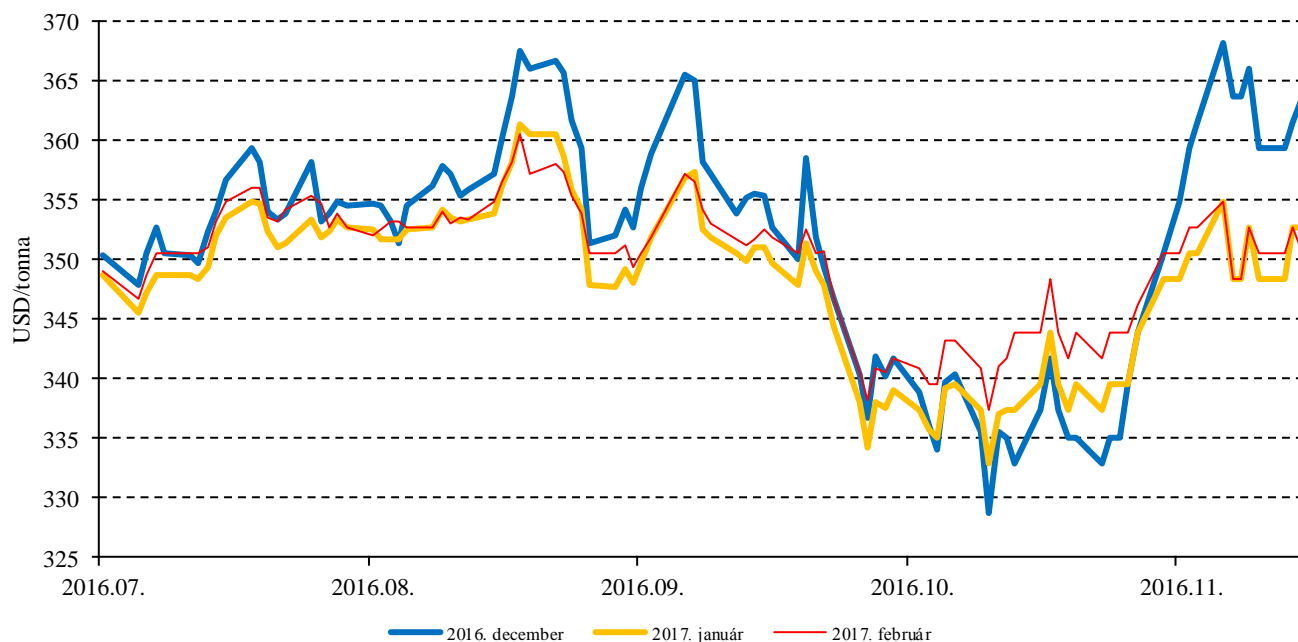
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

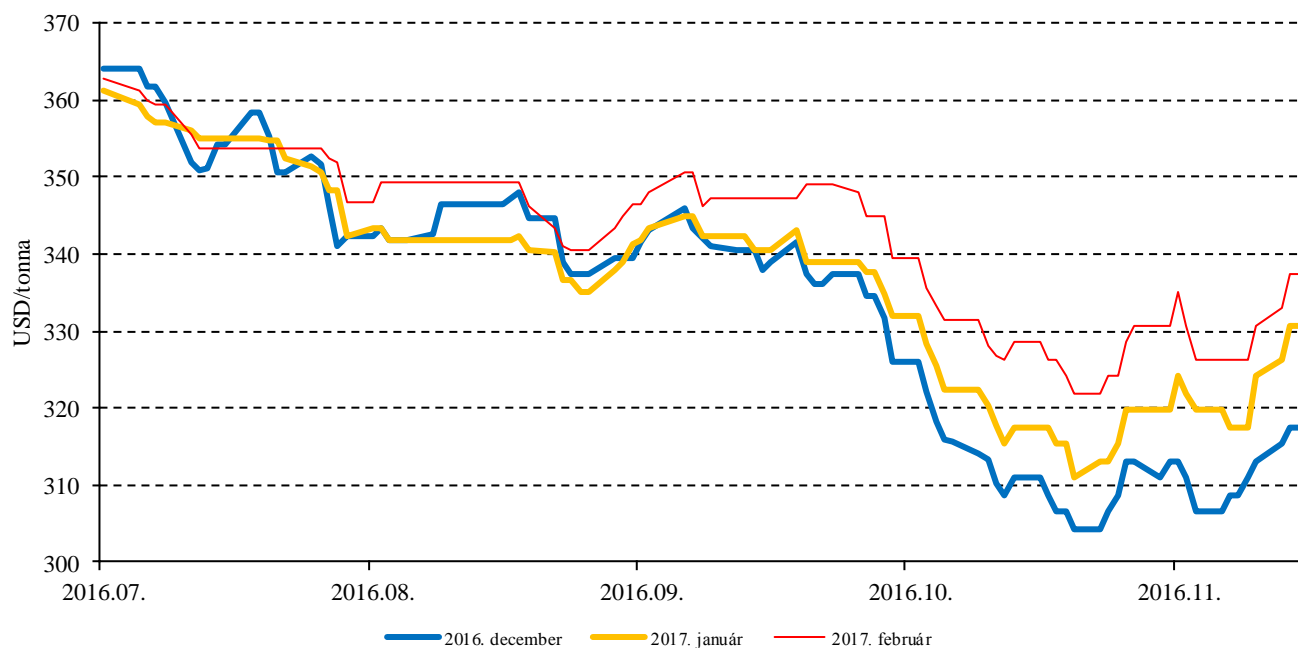
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

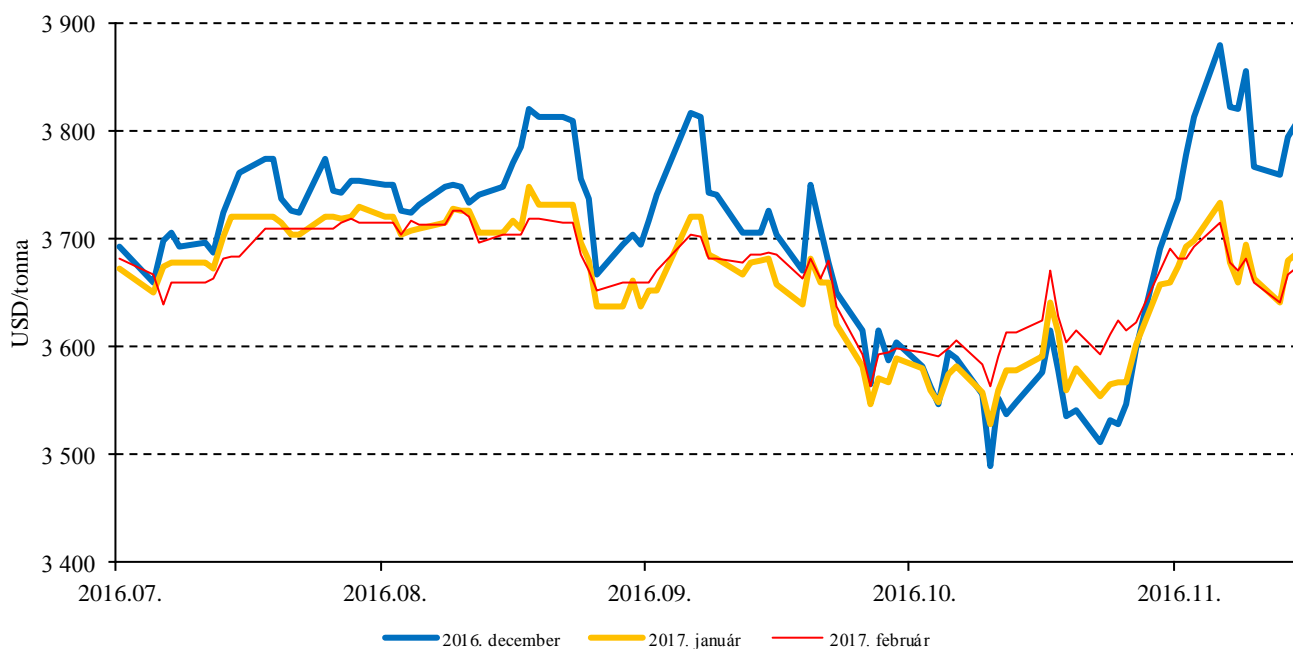
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

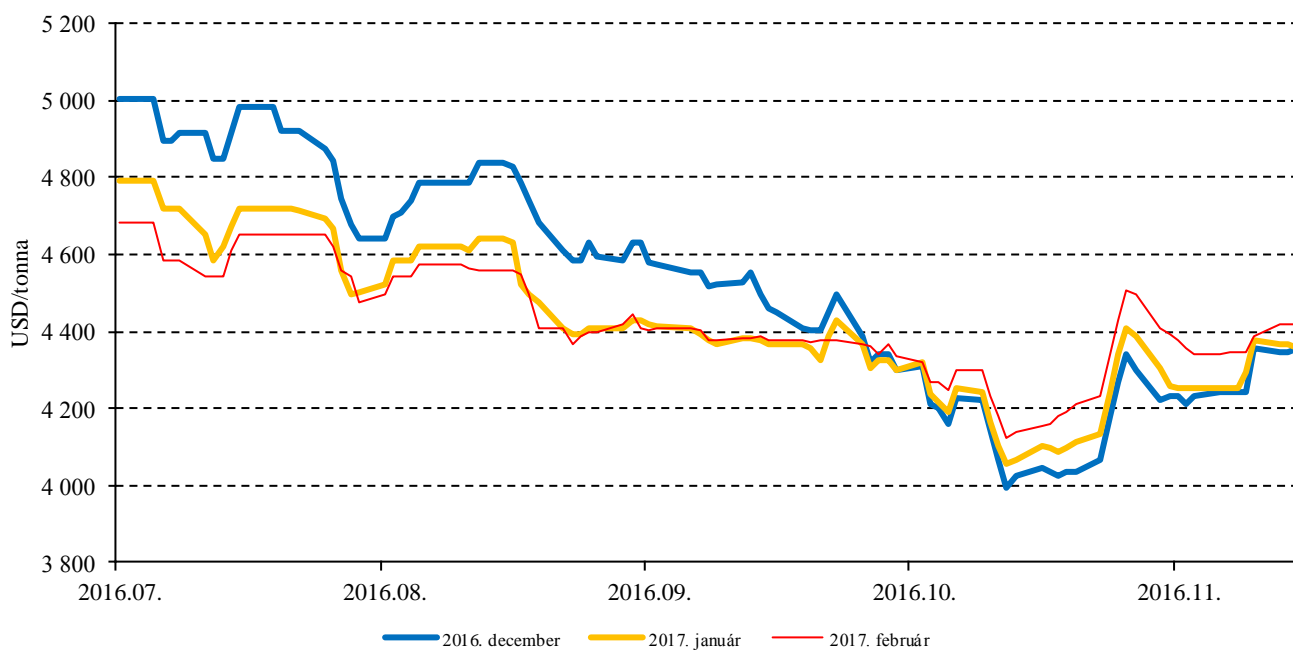
^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

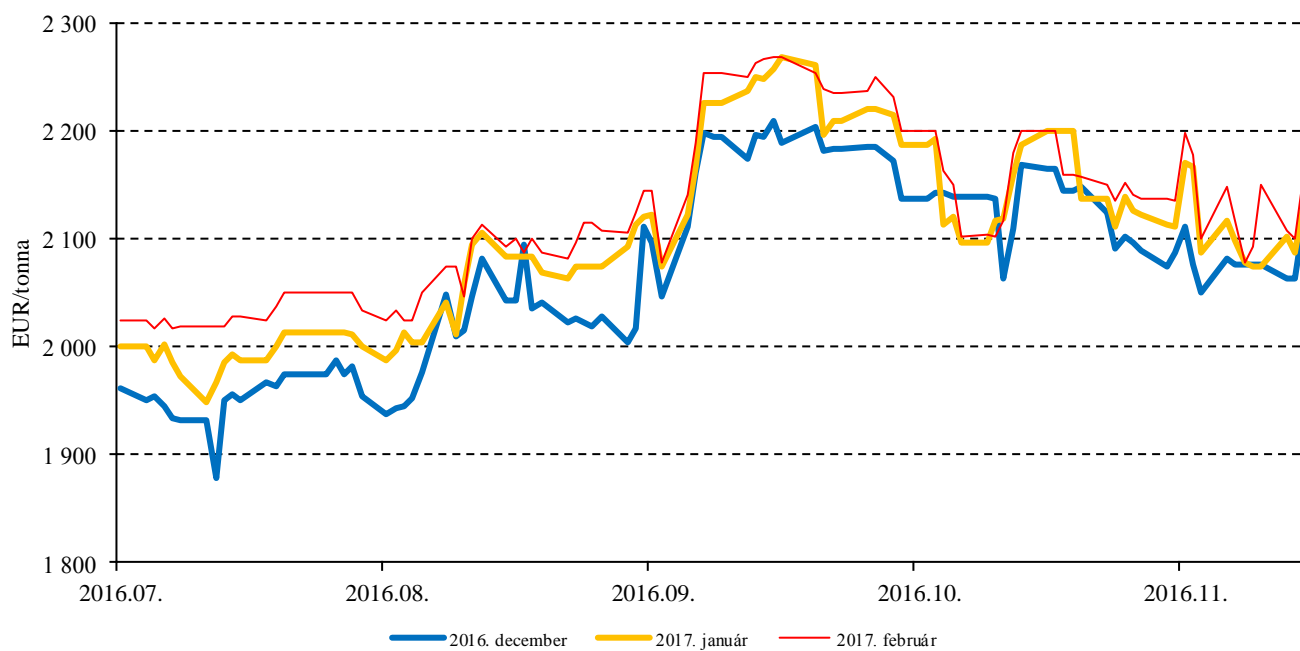
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

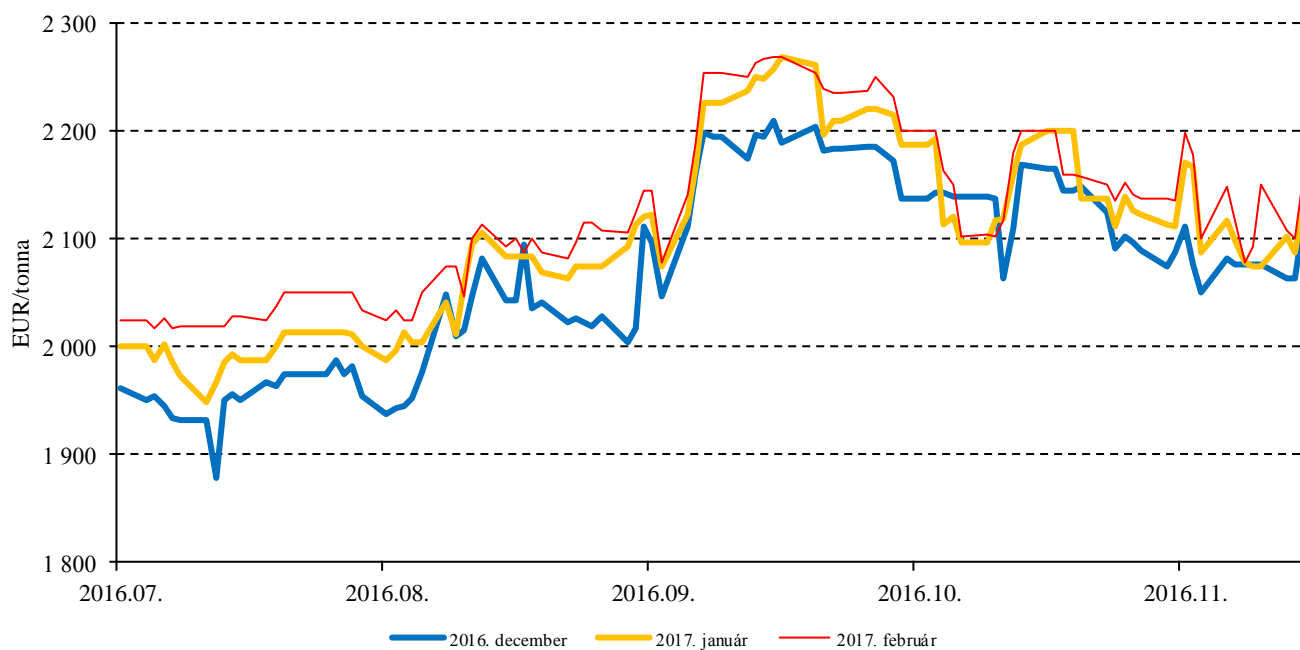
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)

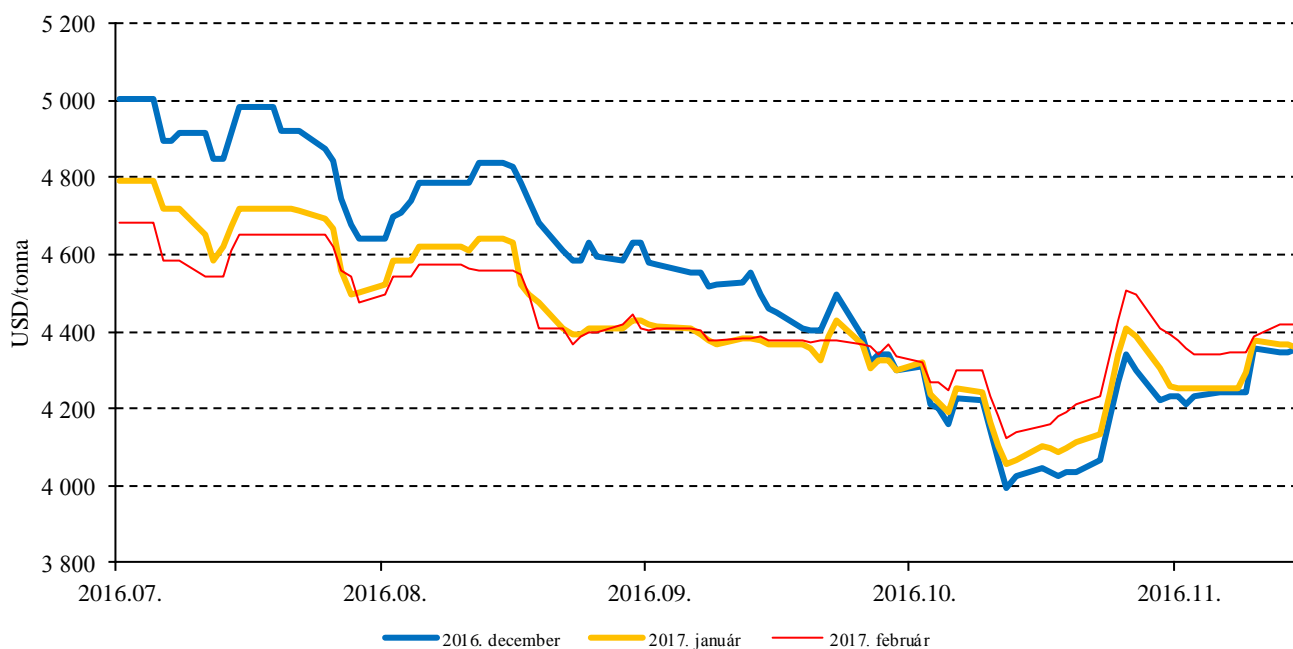
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)

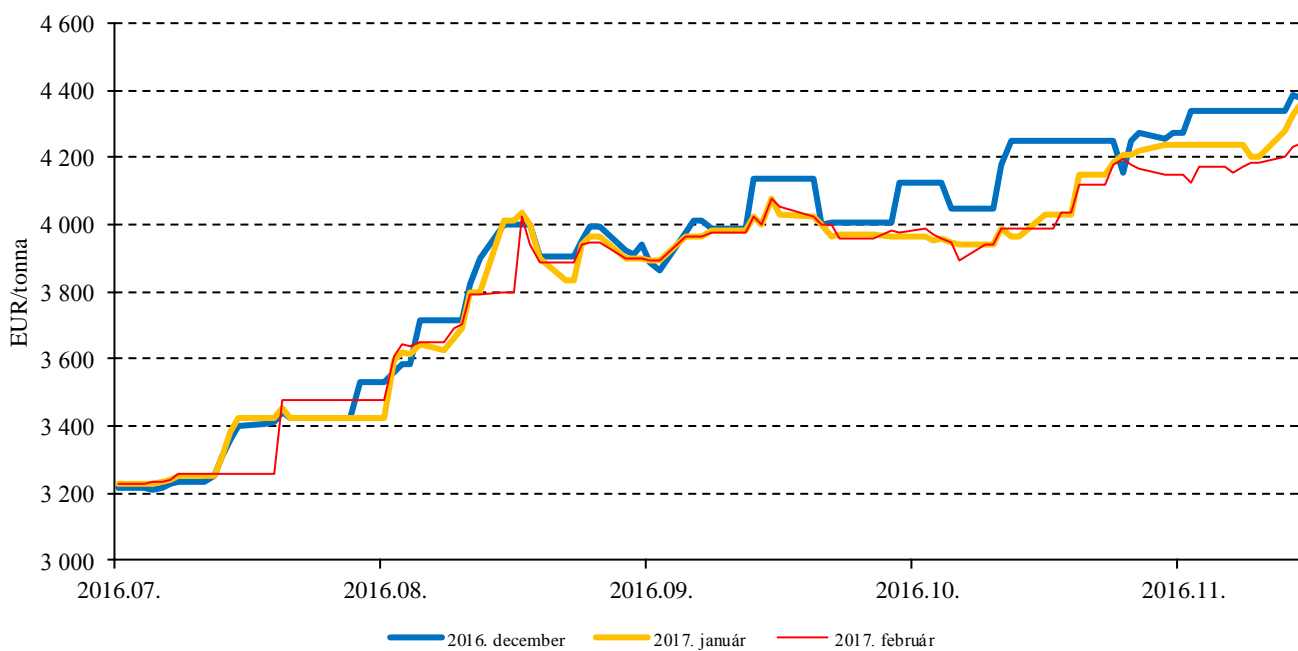
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,36	23,09	22,75	98,83	98,53
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,15	18,06	17,89	99,50	99,10
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,04	4,86	96,50	96,50
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 496	6 489	6 739	6 859	6 984	7 108	101,82	101,77
EU-15	7 082	7 040	7 275	7 356	7 442	7 530	101,17	101,17
EU-13	4 621	4 684	4 951	5 130	5 341	5 554	104,11	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	152,73	153,94	159,77	162,89	163,88	164,24	100,61	100,22
EU-15	124,53	125,65	130,74	133,73	134,62	134,97	100,66	100,26
EU-13	28,19	28,29	29,03	29,15	29,26	29,27	100,38	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

